

**ORTAOKUL VE LİSE KADEMELERİNDEKİ DERS DIŞI MÜZİK
ETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Yiğit Erkoç

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

OCAK, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren iki yıl (yirmi dört ay) sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Yiğit

Soyadı : Erkoç

Bölümü : Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Ortaokul ve Lise Kademelerindeki Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin İncelenmesi

İngilizce Adı : Researching Extracurricular Music Activities At Secondary School And High School Levels

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu; yararlandığım tüm kaynakları, kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin tarafıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Yiğit Erkoç

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Yiğit Erkoç tarafından hazırlanan “Ortaokul ve Lise Kademelerindeki Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin İncelenmesi” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Üye : Prof. Dr. Bige Bediz KINIKLI

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

Tez Savunma Tarihi : 09/01/2019

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğimi onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim öncesinde tanımayı umduğum fakat bu dönemde birlikte çalışma imkanına erişebildiğim, sabah akşam demeden arayabildiğim ve yardım alabildiğim, anne sevgisi ve ilgisi ile beni karşılayan değerli öğretmenim Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğretim üyesi, Prof. Nezihe Şentürk' e,

Çalışmalarında kaynaklarından faydalandığım Yrd. Doç. Dr. Selçuk Bilgin' e,

Tezimin araştırma aşamasında istatistik bilgisinden ve deneyiminden faydalandığım değerli öğretmenim Yrd. Doç. Dr. Hüsne Demirel' e,

Her koşulda yanımda olan ve yüksek lisans eğitimimin her türlü destekçisi değerli ailem; annem Hülya Erkoç ve babam Cemal Erkoç' a, çalışmalarında bana içtenlikle yardımcı olan ve desteğini her daim hissettiğim eşim Seda Erkoç' a,

Sonsuz Teşekkürler...

ORTAOKUL VE LİSE KADEMELERİNDEKİ DERS DIŞI MÜZİK ETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Yiğit Erkoç

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Ocak, 2019

ÖZ

Bu çalışmada, ortaokul ve lise kademelerindeki ders dışı müzik etkinliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim döneminde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı görev yapmakta olan 47 müzik öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler ortaokul ve lise kademelerinde çalışmakta olan müzik öğretmenleridir. Veri toplama aracı olarak araştırmanın alt problemlerine uygun, araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Bu çalışmada ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin, müzik etkinliklerinden elde ettikleri kazanımların; müzikal gelişimlerine, davranışlarına ve okul başarılarına etkileri araştırılmak istenmiştir. Araştırmanın alt problemlerine ilişkin 30 adet sorudan oluşan anket formu uygulanmış ve öğretmenlerin konu ile ilgili görüşlerini belirtmeleri için yarı yapılandırılmış bir adet soru eklenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 22 programında Chi-Square analiz yöntemi ile okul türlerine göre analiz edilen değerler karşılaştırılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre ulaşılan analiz sonuçları dikkate alındığında, ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin müzikal gelişimlerine katkıda bulunduğu, öğrencilerin davranışlarına olumlu etkisi olduğu, okul başarısını ve okul yaşantısını olumlu yönde etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğrencilerin becerileri dikkate alınarak oluşturulan ve planlı hazırlanan ders

dışı müzik etkinliklerinin amacına ulaştığı görülmektedir. Araştırmanın son bölümünde ise elde edilen bulgulara göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Müzik Eğitimi, Ders Dışı, Müzik Etkinlikleri

Sayfa Numarası : 72

Danışman : Prof. Nezihe ŞENTÜRK

RESEARCHING EXTRACURRICULAR MUSIC ACTIVITIES AT SECONDARY SCHOOL AND HIGH SCHOOL LEVELS

(M.S. Thesis)

Yiğit Erkoç

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

January, 2019

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the extracurricular music activities in secondary and high school levels. The research was conducted with 47 music teachers who were working for the Ministry of National Education in 2017-2018 academic year. The teachers who participated in the research were music teachers working at secondary and high school levels. As a data collection tool, a questionnaire form and a semi-structured interview form which had been prepared by the researcher were applied in accordance with the sub-problems of the research. In this study, it was aimed to investigate the effects of musical attitudes of the students who participated in extracurricular music activities on musical behaviors and school achievements of them. A questionnaire consisting of 30 questions related to the sub-problems of the study was applied and a semi-structured question was added so that the teachers would indicate their opinions on the subject. The data obtained were compared by Chi-Square analysis method in SPSS 22 program and the values analyzed according to school types. Considering the results of the analysis according to the opinions of the teachers participating in the study, it was concluded that extracurricular music activities contributed to the students' musical development, had a positive effect on the students' behaviors, and had a positive effect on school success and school life. It is seen that the extracurricular music activities, which are prepared by taking students' skills into

consideration and which are planned, reach their goal. In the last part of the study, suggestions were made according to the findings.

Keywords : Music Education, Extracurricular, Music Activities

Page Number :72

Supervisor : Prof. Nezihe ŞENTÜRK

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
Ders Dışı Etkinliklerin Önemi.....	3
Ders Dışı Müzik Etkinlikleri	4
Belirli Gün ve Haftalar Çalışmaları	5
Sosyal Etkinlik Çalışmaları.....	5
Egzersiz Çalışması ve Destekleme Yetiştirme Kursu	7
Problem Cümlesi	8
Alt Problemler	8
Araştırmanın Önemi.....	9
Varsayımlar	9
Sınırlılıklar	9
BÖLÜM 2	10
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	10
BÖLÜM 3	13
YÖNTEM.....	13

Araştırmanın Modeli	13
Evren ve Örneklem	13
Veri Toplama Araçları	13
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	14
BÖLÜM 4	15
BULGULAR VE YORUM.....	15
Öğretmenlerin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular	15
Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin İncelenmesi Konusuna İlişkin Bulgular	16
Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Müzikal Gelişime Katkısı Nasıldır?	16
Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Öğrencilerin Temel Davranışlarına Etkisi Nasıldır?	26
Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Okul Başarısına Etkisi Nasıldır?	34
BÖLÜM 5	46
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	46
Sonuç	46
Öneriler	47
KAYNAKLAR	49
EKLER.....	53
EK 1. Müzik öğretmenlerine uygulanan ve analiz için kullanılan anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu	54
EK 2. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi	55
EK 3. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Sosyal Etkinlik Planı Örneği	56
EK 4. Ders Dışı Müzik Egzersiz Planı Örneği.....	59
EK 5. Müzik Dersi Destekleme ve Yetiştirme Kurs Planı Örneği.....	60

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Bilgileri.....	15
Tablo 2. Öğretmenlerin Meslek Yılları Dağılımı.....	16
Tablo 3. Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Müzikal Gelişime Etkisi.....	17
Tablo 4. Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Öğrencilerin Temel Davranışlarına Etkisi.....	26
Tablo 5. Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Okul Başarısına Etkisi.....	34
Tablo 6. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Analiz Sonuçları (Madde 31).....	44

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Müzik eğitimi, bireylerin sanatsal, duyuşsal ve devinişsel yönlerini geliştirmeyi, ses ve kulak eğitimi ile birlikte kültürel yaşantılarını ileri boyutlara taşımayı amaçlamaktadır.

Cumhuriyet' le birlikte başlatılan atılımcı girişim, çalışma, düzenleme ve uygulamalar, koşulların gerektirdiği amaç-görev-işlev, boyut-yön, kapsam-içerik, yol-yöntem, araç-gereç ve anlayış-yaklaşım değişiklikleriyle birlikte Cumhuriyet' in ilk yıllarından günümüze doğru, bazı çok kısa süreli yavaşlamalar ve duraksamalar dışında, gittikçe artan bir hız ve yoğunlukla kesintisiz sürüp gelmektedir (Uçan, 1994, s. 100).

Müzik insanların hayatında geçmişten günümüze kadar varlığını sürdüren bir sanat dalı olarak bilinmektedir. Bireylerin sosyal yaşantısında gelişimini sürdüren müzik, Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Ulu Önder Atatürk' ün de girişimleri ile eğitim kurumları içerisinde yerini almaktadır.

Cumhuriyetin ilanı olan 29 Ekim 1923 tarihi itibariyle müzik eğitimi çalışmalarına hız verilmiş ve Atatürk' ün önderliğinde 1 Kasım 1924' te Musiki Muallim Mektebi kurulmuştur. Bir yandan çalışmalarını sürdüren kurum diğer yandan da yurtdışında eğitim alarak müziğimize katkı sağlayacak isimleri kültürümüze kazandırmaktadır. Atatürk döneminde açılan konservatuarlar müzik eğitiminin büyük bir kısmını karşılamaktadır. Bununla birlikte 1937-1938 yıllarında Gazi Üniversitesi bünyesinde kurulan Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü açılmıştır (Kavcar, 1981, s. 20).

Müzik öğretmeni ve devlet sanatçısı yetiştiren bu kurumlar ile birlikte müzik dersi eğitim programında ve okullarda daha çok önem kazanmaya başlamıştır. Halk Müziğimizin de derleme çalışmaları başlatılmış; ülkenin dört bir yanından türkü düzenlemeleri yapılmaya

başlanmıştır. Yurttaşlarımızın kültürümüzün bir parçası olan müziği tanımaları, ülkemize ait eserleri seslendirmeleri ve müzik eğitimi almaları bu dönem yapılan çalışmalar ile mümkün kılınmıştır.

1939 yılı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının kararlarında Müzik dersi için; “ Müzik çocukların boş zamanlarını iyi bir suretle kullanmak için en değerli vasıta. Mümkün olan yerlerde çocuklara mahsus olarak verilecek konserlerden onların istifade ettirilmesi çok faydeli olur. Gramofon ve radyo temin eden okullarda çocuklara, seviyelerine uygun güzel parçaları sık sık dinletmeyi okul idaresi ihmal etmemelidir. İstidatı ve ailesinin vaziyeti müsait olduğu takdirde talebenin müzik aletlerinden birini kullanmaya teşvik edilmesi de uygun olur” ifadeleri yer almaktadır (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı [TTKB], 1939, s. 35).

Köy Enstitüleri için öğretmen yetiştirme kursları çalışma planında da ders dışında müzik eğitiminden bahsedilmektedir. Köy enstitüsünü bitiren bireylerin içerisinde seçim yapılarak kursu başarıyla bitirenler köy enstitüsüne, başarı gösteremeyenler ise köy ilk okullarına öğretmenliğe geçirilmesi düşünülmüştür (1942, TTKB, s. 1).

Bireylerin iyi bir müzik eğitimi almaları ile birlikte kültürümüzü tanımaları da Milli Eğitim Bakanlığı’ nın aldığı kararlar ve yayınlanan yönetmelikler ile hız kazanmıştır.

Müzik dersi ders dışı çalışmaları ilk kez Milli Eğitim Bakanlığı’ nın 1989 yılında yayınladığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde yer almaktadır. Yönetmelikte ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri; öğrencinin zamanını kendisi planlayarak; bilgi, beceri ve tutum alanlarında ilgi ve istidadı doğrultusunda büyüme ve gelişmesini, ders dışında, kendi kendine ve gücü oranındagerçekleştirme ve disipline etme faaliyeti olarak tanımlanmaktadır. Ders içi ve ders dışı faaliyetler, birbirini tamamlayacak ve bütünleyecek şekilde planlanır ve yürütülür ibaresi de yer almaktadır.

Bireyler müzik dersinde yaptıkları çalışmalar ile bir üst öğretim kademesine ilgi ve yeteneklerini fark ederek devam etmektedir. Müzik dersi ile birlikte Görsel Sanatlar ve Beden Eğitimi dersleri de bireylerin farklı ilgi alanlarına yönelerek meslek seçiminde

yardımcı olacağı düşünülmektedir. Öğrencilere disiplinli, planlı ve programlı çalışma alışkanlığı, akranları ile paylaşım yapma ve eğitim öğretim programının birtakım kazanımları ders dışı etkinlikler ile mümkün olmaktadır. Müzik ders programında yer almayan fakat öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerileri ile planlanabilecek olan ders dışı etkinlikler; öğrencilere aynı zamanda birey olmayı, kendi başına kararlar alabilmeyi ve akranları ile çalışma ortamı oluşturarak etkinlik planlaması yapabilme becerisi kazandırmayı hedeflemektedir. Ders dışı etkinliklere katılan öğrenciler, bir ürün ortaya çıkarma, inceleme, araştırma, fikir alışverişi gibi kazanımları istekli bir şekilde öğrendiği görülmektedir.

Ders Dışı Etkinliklerin Önemi

Geleneksel öğretim modelinde çoğunlukla ön planda bulunan öğretmen, yapılandırmacılık modeli öğretim programının benimsenmesi ile öğrenciye rehber olacak konuma gelmektedir. Böylece öğrenciye gizil kuvvetlerini keşfetme, lider olarak sorumluluk alabilme, sosyal ve ahlaki gelişim ortamı hazırlama gibi kazanımlarda dolaylı olarak destek olmaktadır. Yapılan ders dışı etkinlik çalışmaları yeni arkadaşlıklar kurulması, farklı ortamlarda öğrenme hazzı ve beceri alanına göre okula fayda sağlama sonucunda sadakat duygusunu gelişmesi ile okula, eğitim hayatına ve sosyal ortamlara bakış açısının olumlu olarak etkilenmesi beklenmektedir.

Ders dışı etkinliklerin planlanması aşamasında yalnızca yetenekli bireyler dikkate alınmadan tüm öğrencilerin faydalanabileceği şekilde program hazırlanması, daha geniş bir kitleye hitap edecek ders ve konular üzerinde durulması gerekmektedir (Baymur, 1959, s.102).

Bireylerin, ilgi ve yeteneklerini tespit edebilmek, kendini gerçekleştirme ve benliğinin farkında olmaları adına uygulanan yaklaşım, yöntem ve testler de bulunmaktadır. Okulların rehberlik servisleri öğrencilerin yeteneklerinin keşfi için çalışmalarını sürdürür, uygulanan bilgi ve beceri formları ile meslek seçiminde yardımcı olmaktadır. Bu formlar çoğunlukla çoktan seçmeli bir anket formu olarak uygulanmaktadır. Anket verilerinin okul rehberlik servisi ve sınıf rehber öğretmeni ile birlikte incelenip analiz edilerek öğrencilere sonuçlar

yazılı veya sözlü olarak teslim edilmektedir. Bu veriler ışığında öğrencilerin, ilgilerinin ve yeteneklerinin hangi alanda olduğu bilgisi verilerek alan tercihinde ve meslek seçiminde yardımcı olması düşünülmektedir. Sonuç olarak, herkesin seçtiği meslekte, onun daha ilkokulda iken ya da orta dereceli okullarda iken çalıştığı bir öğrenci kolunun az çok etkisi vardır (Binbaşoğlu, 1986, s. 28).

Ders Dışı Müzik Etkinlikleri

Genel müzik eğitimi günümüzde okul öncesi, ilk ve orta öğretim kurumlarında genellikle bir müzik öğretmeni aracılığıyla yürütülür (Tarman, 2006, s.9) İlköğretim ders planında yer alan müzik dersi her bir sınıf için 1 (bir) ders saati olarak sınırlandırılmıştır. Ortaöğretim kademesinde ise müzik dersi 2016-2017 eğitim öğretim yılına kadar haftada her sınıf için 1 (bir) saat olarak planlanmıştır. Öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda seçildiği takdirde 2017-2018 eğitim öğretim yılına kadar 2 (iki) ders saati “Seçmeli Müzik” dersi öğretim programına eklenmektedir.

Haftada bir ders saati müzik dersi ile sağlıklı bir öğretim yapmak mümkün olmamaktadır. Derse hazırlanma, konunun anlatımı, uygulama yapılması ve değerlendirme aşaması düşünüldüğünde 40 dakika ders süresi verimli bir şekilde kullanılmamaktadır.

2017-2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Şura kararı ile 9. sınıflar için 2 (iki) ders saati 10, 11 ve 12. sınıflar için ise 1 (bir) ders saati olarak tasarlanmıştır. 2018-2019 yılından itibaren ortaöğretim kurumlarının tüm sınıfları için müzik dersi 2 (iki) ders saatine çıkarılmıştır (TTKB, 2018, s.1). Yapılan bu düzenleme ile birlikte öğrencilerin becerileri, yetenek ve ihtiyaçlarının fark edilmesi sağlanmaktadır. Ders içerisinde soyut bir kavram olarak ele aldığımız müziğin anlaşılabilmesi, öğretim programında yer alan kazanımların bireyler tarafından içselleştirilmesi için yapılan düzenleme yeterli görülmektedir.

Eğitim öğretim planlanırken Milli Eğitim Bakanlığı kararları ve zümre yönergesi dikkate alınmaktadır. Müzik dersi kazanımlarının öğrencilerin gereksinmelerini karşılmasına rağmen, ders dışı müzik etkinlikleri; sosyal öğrenme ortamı oluşturması ve bireylerin

yeteneklerinin keşfi açısından önemli görülmektedir. Öğretim planında yer almayan fakat öğrencilerin ilgi duydukları alan hakkında bilgi edinmek istemeleri, akranları ile işbirliği içerisinde olma isteği, sorumluluk duygusu kazanma ve ürün ortaya çıkarmaktan zevk almalarına yardım etmek amacıyla ders dışı müzik etkinlikleri planlanmaktadır.

Okulda zaman zaman verilecek konserleri (Binbaşoğlu, 1986, s. 29), Belirli gün ve haftalar programı kapsamında yapılacak müzik etkinlikleri ve yarışmaları, öğrencilerin sınıf rehber öğretmeni ile birlikte seçecekleri kulüp çalışmaları ve okul bünyesinde açılacak olan kurs veya egzersiz programı ders dışı müzik etkinlikleri olarak planlanmaktadır.

Belirli Gün ve Haftalar Çalışmaları

Okul idaresi tarafından planlanan ve Öğretmenlerin Mesleki Çalışma Takviminde de yer alan Sene başı kurul toplantısında tören yapılacak Belirli Gün ve Haftalar gündem maddesi yer almaktadır. Törenlerde görev alacak öğretmenler isteğe bağlı olarak ve okul idaresi yönlendirmesi ile seçilmektedir. Belirli Gün ve Haftalar etkinliklerinde görev alan müzik öğretmenleri, alanları ile ilgili bir çalışma ile programa dahil olmaktadır. Müzik öğretmenleri Belirli Gün ve Haftalar törenlerine; Okul korosu, çalgı topluluğu veya etkinliğe göre müzik yarışmaları gibi alanlarda faaliyet göstermektedirler.

Sosyal Etkinlik Çalışmaları

Öğrenciler kurs ve egzersiz çalışmaları dışında okul idaresi tarafından öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre belirlenmiş sosyal kulüplere de katılabilmektedir. Bireylerin kendilerini tanıyabilme, çevreyi koruma, kendine ve çevresindekilere güven duyabilme, planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme, aldığı sorumlulukları yerine getirebilme gibi amaçlar ile sosyal etkinlik (kulüp) çalışmaları planlanmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005, s. 28).

Ortaöğretim kademelerinde ders dışı müzik çalışmaları 2016-2017 eğitim öğretim yılına kadar sosyal etkinlik yönetmeliğinde belirtildiği şekli ile “Müzik Kulübü” adı altında

yapılmaktaydı. 2017-2018 eğitim öğretim yılı itibariyle Müzik Kulübü ismi “Hoş Sada ve Musiki Kulübü olarak değiştirilmiştir (MEB, 2017, s. 8). Kulüp çalışmaları haftalık ders planına dahil edilmeden, ders dışı faaliyet olarak işlenmektedir. Hoş Sada ve Musiki kulübüne katılan öğrenciler okuldan arta kalan zamanlarda danışman öğretmen eşliğinde toplantılarını planlamakta, kararlar almakta ve faaliyetleri organize etmektedirler. Bu zaman dilimi öğrencilerin isteği doğrultusunda değiştirilmekte ve gerektiği takdirde hafta sonu da çalışmalar düzenlenmektedir. Öğretmenler ders dışı sosyal etkinlik faaliyetinde yönlendirici ve danışman pozisyonundadır (MEB, 1989, s. 4). Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde belirtilen çalışmalar için danışman öğretmenler haftada 2 (iki) ders saati ek ücret almaktadır. Müzik dersi, bireylerin kendilerini ifade edebilmeleri, kişilik gelişimi ve sosyal beceri düzeylerinin istenilen seviyede olması için müzik dersinin müzik etkinlikleri ile desteklenmesi uygun görülmektedir (Dinçer, 2009. s. 110).

Müzik dersi ve müzik etkinliklerinin sadece bu gelişimleri hedef aldıklarını söylememek gerekmektedir. Öğrencilerin yetenek düzeylerini fark etmek için de müzik dersi etkinliklerinin önemli olduğu görülmektedir (Özçimenli, 2007, s. 37).

Köy enstitülerinde de ders dışı müzik çalışması yapıldığını, bunların genellikle müzik dinleme etkinliği olduğundan bahsetmektedir. Ders içi etkinliklerde olduğu gibi ders dışında etkinliklerde de bireyler müzik dinler, enstitünün genel yaşamında öne çıkar ve bu alanda öğrenciler bir tür kültür önderleri konumunda görev yaparlardı diye söylemiştir (Uçan, 2016, s. 189)

Ders dışı etkinliklerin, yaparak yaşayarak öğrenmeyi ön plana aldığı ve bu sayede doğal öğrenme ortamlarına derslerin kendisi kadar önem verilmesi gerektiğini düşünülmektedir (Binbaşıoğlu, 2000, s. 12).

Resmi gazetede yayınlanan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’ nda; eğitim alan bireyler için; araştıran, fırsatlar yaratan, yaratıcılıklarını geliştiren, topluma uyumlu bireyler yetiştirmek genel amaçları yer almaktadır.

Bu amaçlar doğrultusunda bir tanımlama yapmak gerekirse; ders dışı müzik eğitiminin, dersler dışında öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda, yaparak ve yaşayarak öğrenmenin ön planda tutulduğu, çalışmalar ve etkinlikler sonucunda sosyal becerisi ile

kişilik gelişiminin öğretmen rehberliğinde ilerlediği; planlı, programlı ve düzenli çalışmalar olması beklenmektedir.

Köse (2013)' nin belirttiği üzere “Ders dışı etkinlikleri, formal öğretim etkinliklerinden ayrı veya bağımsız düşünmek olanaklı değildir. Burada en önemli koşul ders dışı etkinliklerin kontrollü, programlı ve planlı bir şekilde yapılmasıdır” (s. 2).

Egzersiz Çalışması ve Destekleme Yetiştirme Kursu

Bakanlıkça hazırlanan ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri kılavuzunda ise öğretmenlerin ders dışı faaliyetlerini haftada 6 ders saatini geçmeyecek şekilde planlaması, okul idaresi ve ilçe milli eğitim müdürlüğü tarafından onaylı bir şekilde çalışmalarını sürdürmesi istenmektedir. Ders dışı eğitim öğretim faaliyetleri okulun öğretim programında yer alan herhangi bir dersten kişi sayısı en az 8 öğrenci ile sınırlandırılmış bir egzersiz programı olarak yapılması planlanmaktadır. Çalışma planının hedefleri, ders dışı etkinliklerin niteliği ve dersin kazanımları ile örtüşmesi gerekmektedir.

Halen devam eden bu uygulama 2014 yılında yürürlüğe giren destekleme ve yetiştirme kursları ile birlikte ders dışı eğitim öğretim faaliyeti olarak sürdürülmektedir. Yayınlanan yeni yönetmelik ile birlikte okullarda ders dışı eğitim öğretim faaliyeti kapsamında kurslar açılabilir. Kursların açılabilmesi için müzik öğretmenin Eğitimde Bilişim Ağı (EBA) sistemi üzerinden eğitim öğretim dönemi başında başvuruda bulunması gerekmektedir. Öğretmenin başvurusu sonucunda EBA Kurs kayıt sisteminde öğrencilerin de müzik dersini seçmesi ve akabinde okul idaresi tarafından sınıfların oluşturulması gerekmektedir. Yeterli sayıda öğrenci başvurusu ile sonuçlanan kayıt aşaması sonrasında okul idaresi tarafından sınıf oluşturulmaktadır. Destekleme ve Yetiştirme kursunda öğretim yapacak öğretmenin belirlediği bir zaman dilimi ve ders süresi seçilerek ders dışı eğitim öğretim faaliyetine başlanmaktadır.

Okullarda okutulan dersler ile birlikte açılan bu kurslara öğrencilerin katılım sayısı en az 12 ile sınırlandırılmaktadır. Kadrosunun bulunduğu okul haricinde görev yapmak isteyen

öğretmenlere farklı okullarda da kurs açma imkanı sağlanmaktadır. Farklı bir okulda kurs açılması sürecinde farklı bir uygulama olmamaktadır. Kursların ücretinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından iyileştirme yapılarak 1 ders kurs ücreti 2 ders saati ücreti olarak düzenlenmiştir (MEB, 2014, s. 12).

Problem Cümlesi

Köse (2013) tarafından yapılan çalışmada, okul içerisinde veya çevresinde yapılabilen, boş zamanların değerlendirildiği, çevreye topluma ve yaşama ayak uydurma adına yapılan faaliyetler okul dışı sosyal etkinlik olarak tanımlanmaktadır. Öğrencilerin ders içerisinde öğrendikleri bilgilerin pekiştirildiği, formal eğitimi tamamlayan etkinlikler olarak da belirtilmektedir.

Apaydın ve Şentürk (2012) çalışmasında, her genç olumlu yönde gelişimini gerçekleştirecek potansiyel güce sahiptir. Bireyler duygu ve düşüncelerini resim, müzik, dans, tiyatro gibi sanatsal etkinliklerle sembolleştirerek kendini ifade eder. Bu etkinliklerini sağlayan unsurlardan biri de ders dışı müzik etkinlikleridir.

Bu araştırmada, okulda müzik öğretmeni ile birlikte yürütülen kurs ve egzersiz çalışmalarını (çalgı eğitimi, koro eğitimi ve sergisi), belirli gün ve haftalar çalışmalarını ile sosyal etkinlik kulübü çalışmalarını göz önüne alınarak araştırmanın problem cümlesi:

‘Ortaokul ve Lise Kademelerindeki Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Öğrencinin Müzikal, Akademik ve Temel Davranışlarına Etkisi Nedir?’ olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

Ders dışı müzik etkinliklerinin;

1. Bireylerin müzikal gelişimine katkısı nasıldır?
2. Öğrencilerin temel davranışlarına etkisi nasıldır?
3. Öğrencilerin akademik başarılarına katkısı nasıldır?

Araştırmanın Önemi

Araştırmanın önemi, ders dışı müzik etkinliklerinin okullardaki işlevini anlayabilmek, yapılan çalışmaların sonuçlarını öğrenciler açısından inceleyerek daha etkili öğretim planlamak ve yaşanan problemlere çözüm odaklı öneriler getirmektir. Bu araştırma; öğretmenlere yol gösterici olması ile, öğrencilere ise; ilgi, yetenek ve becerilerini keşfetmeleri açısından önem taşımaktadır.

Varsayımlar

Araştırma problemi ve alt problemler açısından, ortaokul ve lise kademesindeki ders dışı müzik etkinliklerinin, öğrencilerin düzeyleri anlamında farklı olacağı düşünölmemiştir. Ortaokul ve liselerde ders dışı müzik etkinliklerinin sosyal etkinlik kulübü çalışmaları ve kurs/egzersiz çalışmaları adı altında yapıldığı varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma Kayseri ili sınırları içerisinde bulunan ortaokul ve lise kademeleri ile ders dışı müzik etkinlikleriyle sınırlandırılmıştır. Araştırmaya Kayseri' de görev yapan, Milli Eğitim Bakanlığı' nda kadrolu olarak çalışan müzik öğretmenleri dahil edilmiştir.

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Ders dışı müzik etkinliklerinin incelenmesi konusu, alan yazını tarandığında dolaylı olarak paralellik gösteren çalışmalar ile karşılaşılmıştır.

1. Dinçer (2009, s. 12) yılında yaptığı çalışmada, araştırma konusu ile dolaylı olarak ilişkili görülmektedir. Dinçer' in araştırma sonucuna göre, müfredat programı uygulanan kontrol grubu öğrencilerinin müzikal algıları istenen düzeye getirilmiş olsa da isteklilik ve müzikal sorumluluk gibi süreçler istenilen düzeye getirilememiştir. Deney grubu öğrencilerinin saygı ve güven duyma becerilerinde yükselme görülmüş, kendini ifade becerisi yükselmiş, sevgi paylaşım gibi değer unsurları da artmıştır. Müzikal etkinlikler sayesinde kişilik geliştirme ve sosyal beceri düzeylerinde gelişme gözlenmiş, öğrencilerin sosyal gelişimleri adına bu etkinliklerin gerekliliği görülmüştür. Aktif öğrenme tekniklerine dayalı müzik öğretiminin, öğrencilerin müzik dersine olan ilgilerini artırdığı ve müzikal becerilerinin geliştiği belirtilmektedir.
2. Cesur (2012, s. 57-78) yılında yaptığı çalışmada, öğretmenlerin ders dışı müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri içeriğinde, öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılmalarına zaman bulamadıkları ve öğrenci katılımı azlığından ders dışı etkinliklerin gerçekleştirilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin bir kısmı çalışma saati açısından sorun yaşadığını belirtirken, öğretmenlerin diğer kısmı ise öğrencilerin üniversite odaklı yaşamalarını olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte müzik dersinin etkili şekilde işlenebilmesi için gereken fiziksel donanım ve araç gereçlerin, okulların

büyük bölümünde mevcut olmadığı sonucuna varılmıştır. Müzik dersi kazanımlarının üniversite sınavı kapsamında yer almadığından derslerde işlenen bilgi düzeyindeki konular, öğrenci tarafından işlevsel bulunmamaktadır. Okullarda yürütülen ders dışı çalışmalara katılımın az olduğu bu çalışma sonuçları arasında yer almaktadır. Öğrencilerin ailesel nedenlerden dolayı müzikle ilgili alanları meslek edinmeyi düşünmemeleri bu çalışmanın önemli sonuçlarından biridir.

3. Gün (2009, s. 48) yılında yaptığı çalışmasının sonucuna göre, okul müdürünün müzik dersinin gerekli görmesi hususunda kararsız oldukları anlaşılmıştır. Aynı zamanda okul müdürünün müzik dersine ilişkin tutumunun öğrencileri ve öğrenci velilerini etkilediği görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Okul müdürünün müzik öğretmenini okul etkinliklerinde görev almalarını desteklediği fakat yapılan çalışmaların ödüllendirilmesi konusunda kararsız oldukları görülmüştür. Bunun yanı sıra müzik derslerinde ders dışı konuların (test çözümü, sınav çalışması vb.) işlenmesine okul müdürlerinin karşı olmadıkları saptanmıştır. Okul müdürünün müzik dersine ilişkin tutumunun öğrenci ve öğrenci velilerini etkilediği görüşü belirtilmiştir.
4. Saka (2016, s. 25) yılında yaptığı çalışmada, ortaokul öğrencilerinin okul tükenmişliklerinin onların aile yapılarına, kardeş sayılarına, müzikten özel ders alıp almamalarına, ders dışında müzik dersine çalışma saatlerine göre kayda değer farklılıklar göstermediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte müzik dersine yönelik algılanan başarı yükseldikçe öğrencilerin okul tükenmişliklerinin azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın önerilerinde ise, öğrencileri ders dışı etkinliklere dahil etmenin okul tükenmişliklerini azaltma yolunda ve derse karşı güdünün artacağı yönünde etkili olacağı düşünülmektedir.
5. Bebek (2007, s. 14) yılında yaptığı çalışmada, ilköğretimde ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerin öğrenci ve öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarına etkilerinin araştırılması hedeflenmiş, problem cümlesi doğrultusunda öğretmenlerin ders içi ve ders dışı müziksel etkinlikleri okul yaşamı içerisinde etkin bir şekilde kullandıkları

belirlenmiştir. Kullanılan etkinliklerin öğrencilerin davranışlarına ilişkin sonuçlarında, öğrencilerin ders durumlarına olumlu bir şekilde etki ettiği, müziksel davranışlarını ve yaşantılarını olumlu yönde değiştirdiği sonucuna verilmiştir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Araştırma ders dışı müzik etkinliklerini, müzik öğretmenlerinin görüşleri açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Bu inceleme doğrultusunda öğretmenlerin görüşlerine ve ders dışı müzik etkinlikleri kapsamında yaşanan olgulara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma betimsel araştırma yöntem ve teknikleri yönünden nicel bir araştırmadır. Aynı zamanda öğretmenlere uygulanan anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen verilerin, içerik analizi ile yorumlanması yönünde de nicel bir araştırmadır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni; Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarının Kayseri' deki ortaokul ve lise kademesinde görev yapan kadrolu müzik öğretmenleridir.

Araştırmanın örnekleme ise Kayseri ilinde görev yapan ve random tekniği ile araştırmaya katılan, Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda bulunan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem aynı zamanda çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada elde edilen veriler araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu ile elde edilmiştir. Hazırlanan anket formu, danışman ile gözden geçirilerek, uzman öğretim

elemanları ve ilgili müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda uygulanmıştır. Anket formu, araştırmanın alt problemlerini kapsayacak şekilde 3 bölümden oluşmaktadır. 31 sorudan oluşan anket formunun 30 sorusu, 3' lü likert tipi olarak hazırlanmış ve diğer 1 soru ise araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin konuya ilişkin görüşlerini değerlendirmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu olarak çalışmaya dahil edilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada elde edilen veriler SPSS programı 22 numaralı versiyon paketi yardımıyla çözümlenmiştir. Veriler nicel boyutta SPSS ortamında incelenerek elde edilmiştir.

Çalışmada müzik öğretmenlerinden elde edilen veriler Kay Kare testi ile analiz edilerek tek bir değişkene göre yorumlanarak çözüm önerileri getirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu verileri ise araştırmacı tarafından incelenerek öğretmenlerin fikir belirttiği konular altında toplanmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemlerine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Öğretmenlerin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Çalışmaya katılan müzik öğretmenlerine ilişkin demografik bilgiler Tablo 1. de yer almaktadır.

Tablo 1.

Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

	ORTAOKUL N: 33 Sayı	LİSE N: 14 Sayı	TOPLAM N: 47 Sayı
Kadın	22	3	25
Erkek	11	11	22
Toplam	33	14	47

Ders dışı müzik etkinliklerinin incelenmesi konusunda yapılan araştırmaya Kayseri ilinden 47 kadrolu müzik öğretmeni katılmıştır. Çalışmaya katılan 47 (% 100) müzik öğretmenin 25' i (% 54) kadın, 22' si (%46) erkektir.

Çalışmaya katılan 47 (%100) müzik öğretmenin 33' ü (% 71) ortaokul kademesinde, 14' ü (% 29) ise lise kademesinde görev yapmaktadır.

Öğretmenlerin okul türü ve meslek yıllarına ilişkin bilgiler Tablo 2. de yer almaktadır.

Tablo 2.

Öğretmenlerin Meslek Yılları Dağılımı

	1-5 Yıl	6-10 Yıl	11-15 Yıl	16 Yıl ve üzeri	Toplam
Ortaokul	3	10	12	8	33
Lise	-	2	5	7	14
Toplam	3	12	17	15	47

Ortaokul kademesinde görev yapan 33 (% 100) öğretmenin görev süreleri; 1-5 yıl arasında olan 3 (% 10) kişi, 6-10 yıl arasında olan 10 (% 30) kişi, 11-15 yıl arasında olan 12 (%35) kişi, 16 yıl ve daha üzeri görev süresi olan öğretmen sayısı ise 8 (% 25) kişi olarak saptanmaktadır.

Lise kademesinde görev yapan 14 (% 100) müzik öğretmenin görev süreleri; 1-5 yıl arasında olan öğretmen sayısı bulunmamakta, 6-10 yıl arasında 2 (% 14) kişi, 11-15 yıl arasında olan öğretmen sayısı 5 (% 33), 11-15 yıl arasında olan öğretmen sayısı 5 (% 33), 16 yıl ve üzeri görev süresi olan öğretmen sayısı 7 (% 20) olarak görülmektedir.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin İncelenmesi Konusuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde ders dışı müzik etkinlikleri planlayan ve uygulayan müzik öğretmenlerine uygulanan anket verilerinin analizlerine yer verilmiştir. Ortaya çıkan analiz sonuçları ortaokul ve lise kademesine göre değerlendirilmiştir.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Müzikal Gelişime Katkısı Nasıldır?

Ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin müzikal gelişimine etkileri Tablo 3. de gösterilmiştir.

Tablo 3.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Müzikal Gelişime Etkisi

	ORTAOKUL N: 33		LİSE N: 14		TOPLAM N: 47	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1. Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri okul idaresi tarafından desteklenmektedir.						
Katılmıyorum	8	24,2	1	7,1	9	19,1
Kararsızım	6	18,2	6	42,9	12	25,5
Katılıyorum	19	57,6	7	50	26	55,3
2. Etkinliklere genellikle yetenekli öğrenciler seçilmektedir.						
Katılmıyorum	7	21,2	2	14,3	9	19,1
Kararsızım	4	12,1	3	21,4	7	14,9
Katılıyorum	22	66,7	9	64,3	31	66
3. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken öğrencilerin müzikal geçmişi göz önünde bulundurulmaktadır.						
Katılmıyorum	6	18,2	4	28,6	10	21,3
Kararsızım	8	24,2	5	35,7	13	27,7
Katılıyorum	19	57,6	5	35,7	24	51,1
4. Öğrenciler etkinlikleri zorunlu oldukları için yerine getirmektedir.						
Katılmıyorum	21	63,6	8	57,1	29	61,7
Kararsızım	5	15,2	3	21,4	8	17
Katılıyorum	7	21,2	3	21,4	10	21,3
5. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrenciler müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmiştir.						
Katılmıyorum	1	3	1	7,1	2	4,3
Kararsızım	3	9,1	3	21,4	6	12,8
Katılıyorum	29	87,9	10	71,4	39	83
6. Sosyal etkinlikler öğrenciler tarafından ilgi görmemektedir.						
Katılmıyorum	12	36,4	5	35,7	17	36,2
Kararsızım	8	24,2	4	28,6	12	25,5
Katılıyorum	13	39,4	5	35,7	18	38,3
7. Ders dışı müzik etkinlikleri, öğrencilerin gelişimleri göz önünde bulundurularak planlanmaktadır.						
Katılmıyorum	3	9,1	3	21,4	6	12,8
Kararsızım	9	27,3	1	7,1	10	21,3
Katılıyorum	21	63,6	10	71,4	31	66
8. Etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmektedir.						
Katılmıyorum	5	15,2	1	7,1	6	12,8
Kararsızım	2	6,1	2	14,3	4	8,5
Katılıyorum	26	78,8	11	78,6	37	78,7
9. Öğrencilerin müzikal gelişimleri velileri tarafından takip edilmektedir.						
Katılmıyorum	9	27,3	5	35,7	14	29,8
Kararsızım	9	27,3	5	35,7	14	29,8
Katılıyorum	15	45,5	4	28,6	19	40,4

	ORTAOKUL N: 33		LİSE N: 14		TOPLAM N: 47	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
10. Okul idaresi ders dışı müzik etkinliklerine destek vermemektedir.						
Katılmıyorum	13	39,4	5	35,7	18	38,3
Kararsızım	8	24,2	5	35,7	13	27,7
Katılıyorum	12	36,4	4	28,6	16	34

“1. Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri okul idaresi tarafından desteklenmektedir.” maddesine göre; araştırmaya katılan 33 (% 100) ortaokul müzik öğretmenin 19 ‘u (%57,6) okul idaresi tarafından öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin desteklendiğini, 8 ‘i (% 24,2) ise okul idaresi tarafından öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin desteklenmediğini veya benzer oranda katılımcı öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin okul idaresi tarafından desteklenme konusunda kararsız olduğunu belirtmiştir.

Analiz sonuçlarına göre lise kademesinde görev yapan 14 (% 100) müzik öğretmenin 7’ si (%50) okul idaresinin öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini desteklediklerini, 7 öğretmen (% 50) ise öğrencilerin bu konuda kısmen destek gördüğünü belirtmiştir.

Genel sonuçlar göz önüne alındığında 26 öğretmen (% 55.3) öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin okul idaresi tarafından desteklendiğini, 12 öğretmen (25,5) ise bu konuda kararsız oldukları fikrini belirtirken 9 öğretmen (19,1) ise okul idaresinin öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin desteklenmediğini iletmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, okul yönetimi öğrencilerin katıldıkları ders dışı müzik etkinliklerini sıkı bir şekilde takip etmedikleri veya bu tarz etkinlikleri desteklemedikleri düşünülmektedir. Okul idaresi tarafından ders dışı etkinliklere katılan öğrencilerin desteklenmesi; diğer müzik etkinliklerinin planlanması ve uygulanması aşamasında öğrencileri ve öğretmenleri de olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

“2. Etkinliklere genellikle yetenekli öğrenciler seçilmektedir.” maddesinin analizine göre; Araştırmaya katılan ortaokul kademesindeki müzik öğretmenlerinin 22’ si (% 66,7), etkinliklere genellikle yetenekli öğrencilerin seçildiğini, 4 müzik öğretmeni (% 12,1) bu konuda kararsız iken 7 müzik öğretmeni (% 21,2) etkinliklere yetenekli öğrencilerin seçilmediğini belirtmiştir.

Lise kademesinde ise 9 müzik öğretmeni (% 64,3) etkinliklere yetenekli bireylerin seçildiğini, 3 müzik öğretmeni (% 21,4) ise bu konuda kararsız kalmıştır. 2 müzik öğretmeni (14,3) de etkinliklere genellikle yetenekli öğrencilerin seçilmediğini belirtmiştir.

Genel durum değerlendirildiğinde ise araştırmaya katılan 47 (% 100) müzik öğretmeninden 31' i (%66) etkinliklere yetenekli öğrencilerin seçildiğini, 9' u (%19,1) yetenekli öğrencilerin de seçilmediğini ve 7 (% 14,9) müzik öğretmenin ise bu konuda kararsız olduğu görülmüştür.

Ders dışı müzik etkinliklerine seçilen yetenekli öğrenciler ile birlikte istek olduğu takdirde diğer öğrencilere de yer verilmesi gerekmektedir. Böylelikle kendine güveni tam olmayan veya yetenekli olmadığını düşünen bireyler, etkinliğin bir parçası olarak görev yapabilecektir. Durum bu şekilde değerlendirildiğinde yetenekli olmadığını düşünen bireylerden de istifade edilebilecektir. Sonuç olarak, ders dışı müzik etkinliklerine yalnız yetenekli öğrencilerin dahil edilmemesi gerekmektedir.

“3. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken öğrencilerin müzikal geçmişi göz önünde bulundurulmaktadır.” maddesinin analiz sonuçlarına göre; Ortaokul kademesinde görev yapan öğretmenlerden 19' u (% 57,6) ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken öğrencilerin müzikal geçmişinin göz önünde bulundurulmadığını, 8 öğretmenin (% 24,2) bu hususta kararsız olduğu, 6 öğretmen (% 18,2) ise öğrencilerin müzikal geçmişinin etkinlik planlamada göz önünde bulundurulduğunu görülmüştür.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden 5' i (% 35,7) öğrencilerin müzikal geçmişinin göz önünde bulundurulduğunu, diğer 5 (% 35,7) öğretmenin ise bu hususta kararsız olduğu ve 4 (% 28,6) öğretmenin etkinlikleri planlarken öğrencilerin müzikal geçmişinin göz önünde bulundurulmadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı değerlendirildiğinde ise 24 öğretmenin (% 51,1) öğrencilerin müzikal geçmişinin ders dışı etkinlik planlanırken göz önünde bulundurduğunu, 13 öğretmenin (% 27,7) bu konuda kararsız olduğu, 10 (% 21,3) öğretmen ise ders dışı

etkinlikler planlanırken öğrencilerin müzikal geçmişinin göz önünde bulundurulmadığını belirtmiştir.

Öğrencilerin müzikal geçmişin göz önünde bulundurulması, yapılacak olan ders dışı müzik etkinlikleri çalışmalarını doğrudan etkilemektedir. Bireylerin yeteneklerini sosyal hayatta kullanabilmesi ve bu sayede kendilerine güven sağlamaları açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

“4. Öğrenciler etkinlikleri zorunlu oldukları için yerine getirmektedir.” maddesinin analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan öğretmenlerin % 21,2’ si (7 kişi) öğrencilerin etkinlikleri zorunlu olarak yerine getirdiklerini, % 15,2’ si (5 kişi) bu konuda kararsız olduğunu, % 63,6’ sı ise (21 kişi) öğrencilerin etkinlikleri zorunlu hissetmeden yerine getirdiklerini belirtmiştir.

Lise kademesinde görev yapan öğretmenlerin % 21,4’ ü öğrencilerin etkinlikleri zorunlu olarak yerine getirdiğini, % 21,4’ ü ise bu konuda kararsız olduğunu ve % 57,1’ i öğrencilerin etkinlikleri zorunlu hissetmeden tamamladıklarını belirtmiştir.

Araştırmanın genel durumu göz önünde bulundurulduğunda ise müzik öğretmenlerinin % 21,3’ ü öğrencilerin etkinlikleri zorunlu olarak yerine getirdiklerini belirtmiştir. Öğretmenlerin % 17’ si bu konuda kararsız fikir belirtmiş ve % 61,7’ si ise öğrencilerin etkinlikleri zorunlu olduklarını düşünmeden tamamladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin etkinlikleri zorunda oldukları için yerine getirdikleri düşüncesi, bireyleri kısmen disiplin altına almakla birlikte zorunluluk duygusunun devamsızlık durumlarında da etkili olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin zorunluluk hissetmemeleri, devamsızlık durumlarının ortaya çıkmasına neden olacağı düşünülmektedir.

“5. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrenciler müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmiştir.” maddesinin analizine göre; araştırmaya katılan ortaokul müzik öğretmenlerinden % 87,9’ u (29 kişi) öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirdiğini belirtmiştir. %9,1 kişi ise bu konuda kararsız fikir belirterek % 3’ ü (1 kişi)

ders dışı etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmedeğini belirtmiştir.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden % 71' i ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirdiğini belirtmiştir. % 21,4' ü bu konuda kararsız fikir belirtirken % 7,1 kısmı ders dışı müzik etkinliklerine katılanların müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmedeğini belirtmiştir.

Analiz sonuçlarının geneli değerlendirildiğinde ise araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin % 83' ü (39 kişi) ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirdiğini belirtmiştir. % 12,8 kişi bu konuda kararsız fikir belirtirken, % 4,3 kişi ise ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmedeğini yönünde sonuç göstermiştir.

Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin zaman içerisinde “okula aidiyet” duygusu geliştirmesi beklenmektedir. Bunun sonucunda ise öğrenciler okula karşı olumlu tutum geliştirmektedir. Yapılan çalışmalar ve etkinliklerin okul ortamı ile bağdaştırılması ve akranları ile ortak paylaşım içerisinde yer alması, öğrencilerin müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmesine de neden olacaktır. Ders dışı etkinliklere katılan öğrenciler akademik olarak daha başarılıdır. Bununla birlikte; ders dışı etkinliklere katılıp katılmama ile okula duygusal olarak bağlanma arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Köse, E. 2003, s.145).

“6. Sosyal etkinlikler öğrenciler tarafından ilgi görmemektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 39,4' ü (13 kişi) öğrencilerin sosyal etkinliklere ilgi göstermediğini belirtmiştir. % 24,2' si (8 kişi) ise bu konuda kararsız fikir belirtirken, % 36,4' ünün (12 kişinin) belirttiğine göre ise sosyal etkinliklerin öğrenciler tarafından ilgi gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Lise kademesinde de benzer oranlar mevcut olmakla birlikte, lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 35,7' si (18 kişi) sosyal etkinliklerin öğrenciler tarafından ilgi görmediği sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerden % 28,6' sı (4 kişi) bu hususta kararsız

fikir belirtirken, % 35,7' si (5 kişi) öğrencilerin sosyal etkinliklerin öğrenciler tarafından ilgi gördüğünü belirtmiştir.

Araştırmanın genel sonucu değerlendirildiği zaman ise, öğretmenlerin % 38' i (18 kişi) sosyal etkinliklerin öğrenciler tarafından ilgi görmediğini, %36,2' si (17 kişi) ise sosyal etkinliklerin öğrencilerin ilgisini çektiğini belirtmiştir. % 25,5' lik (12 kişi) öğretmen kısmı ise bu konuda kararsız fikir belirtmiştir.

Lise ve ortaokul düzeyinde ülke genelinde yapılan sınavlar neticesinde müzik dersinin, kültür derslerine göre daha az öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Bu durumun sonucu olarak ise öğrencilerin sınav hazırlıkları ve sınav kaygısı dolayısıyla sosyal etkinliklere yeterince önem vermediği sonucuna ulaşılabilmektedir. Köse (2007)' nin araştırma bulgularında yer aldığı üzere “ Ders dışı etkinliklere katılmayan öğrenciler, katılmama nedenlerini en yüksek oranda ailelerinin istememesi olarak görmektedirler” denilmektedir (Köse, E. 2007, s.59). Bu düşünceden yola çıkarak elde edilen sonuçlar düşünüldüğünde sınav kaygısı ve kültür derslerine verilen önemin daha az olduğu göz önüne alındığında, öğrencilerin ders dışı müzik etkinliklerine katılmama nedenlerinden biri olarak aile gösterilebilmektedir.

“7. Ders dışı müzik etkinlikleri, öğrencilerin gelişimleri göz önünde bulundurularak planlanmaktadır.” maddesinin analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 63,6' sı (21 kişi) ders dışı müzik etkinliklerini öğrencilerin gelişimini göz önünde bulundurarak planlamaktadır. % 27,3' ü (9 kişi) ise bu konuda kararsız fikir belirtirken % 9,1' i (3 kişi) ise etkinliklerin planlarken öğrencilerin gelişimlerinin göz önünde bulundurulmadığını iletmiştir.

Lise kademesinde benzer oranlar görülse de, müzik öğretmenlerinin % 71,4' ü (10 kişi) ders dışı müzik etkinliklerini planlarken öğrencilerin gelişimlerini göz önünde bulundurduğunu iletmiştir. Müzik öğretmenlerinin % 7,1 (1 kişi) ise bu konuda kararsız fikir belirtirken, % 21,4' ü (3 kişi) ise öğrencilerin gelişimlerini göz önünde bulundurmadığını belirtmiştir.

Araştırmanın genel sonuçları değerlendirildiğinde ise çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinin % 66' sının (31 kişi) ders dışı müzik etkinliklerini planlarken öğrencilerin gelişimini göz önünde bulundurduğu sonucuna ulaşılmıştır. % 21,3 (10 kişi) öğretmen kısmı ise bu konuda kararsız görüş belirtirken % 12,8' i (6 kişi) ise etkinliklerin planlanmasında öğrencilerin gelişiminin göz önünde bulundurulmadığını iletmiştir.

Ders dışı etkinliklerinin amacının öğrencilerin sahip oldukları potansiyeli ortaya çıkarma adına planlandığı düşünüldüğünde, ders dışı müzik etkinliklerinin planlanırken öğrencilerin gelişiminin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Öğretmenlerin ders dışı müzik etkinliklerini planlarken öğrencilerin hazır bulunuşluluk düzeyine dikkat etmesinin ve öğrencilerin gelişiminin göz ardı edilmeden planlanmasının önemli olacağı düşünülmektedir.

“8. Etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde araştırmaya katılan öğretmenlerden % 78,8' i (26 kişi) etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantısında gelişme olduğu görüşüne katıldığını belirtmiştir. % 6,1' lik kısım (2 kişi) ise konu ile ilgili kararsız görüş iletirken, müzik öğretmenlerinin % 15,2' si (5 kişi) bu konuda olumsuz görüş belirterek etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmediğini iletmiştir.

Lise kademesinde görev yapan ve çalışmaya katılan öğretmenlerin % 78,6' sı etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantısında gelişme olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin % 14,3' ü bu konuda kararsız görüş belirtirken % 7,1' i öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin geneli değerlendirildiğinde ise ortaya çıkan sonuç; öğretmenlerin % 78,7' inin etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantısında gelişme olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin % 8,5' i kararsız fikir belirtirken %12,8' i öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmediği konusunda görüş belirtmiştir.

Ders dışı müzik etkinliklerine katılan bireyler; ortak paylaşımda bulunma, sosyal öğrenme ortamları ve akranları aracılığı ile müzik dersini bağdaştırdığı takdirde müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme olacağı düşünülmektedir. Bireylerin yeteneklerini ortaya çıkarmak, özgüvenlerini geliştirmek ve sosyal kişilik edinimlerini sağlamak amacıyla yapılan etkinliklerin neticesinde, öğrencileri, müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme göstermesi ders dışı etkinliklerin amaçları arasında yer almaktadır. Ders dışı müziksel etkinliklere katılan öğrencilerin beklenen müziksel davranış ve yaşantı değişikliklerini, diğer öğrencilere göre daha fazla gösterdiklerini saptamıştır. Bu durumda ders dışı müziksel etkinliklerin öğrencilerin müziksel yaşantı ve davranışlarında olumlu ve belirgin etkiler yaptığı sonucuna varılabilir (Bebek, 2007, s. 80). Bu maddeden alınan sonuçlar Bebek (2007)' in yaptığı çalışma sonuçları ile paralellik göstermektedir.

“9. Öğrencilerin müzikal gelişimleri velileri tarafından takip edilmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan ortaokul müzik öğretmenlerinden % 45,5' i öğrencilerin müzikal gelişimlerinin aileleri tarafından takip edildiğini, % 27,3' ü ise bu konuda kararsız fikir belirttiği görülmüştür. Öğretmenlerden % 27,3' ü ise öğrencilerin müzikal gelişiminin veliler tarafından dikkate alınmadığını söylemektedir.

Lise kademesinde ise öğretmenlerin % 28,6' sı öğrencilerin müzikal gelişiminin veliler tarafından takip edildiğini göstermiştir. Müzik öğretmenlerinin % 35,7' si bu konuda kararsız fikir belirtmiş ve aynı oranda müzik öğretmeni öğrencilerin müzikal gelişiminin veliler tarafından takip edilmediği fikri görülmüştür.

Genel değerlendirmede ise öğretmenlerin % 40,4' ü öğrencilerin müzikal gelişiminin velileri tarafından takip edildiğini düşünmektedir. % 29,8 oranında bir öğretmen grubu ise hem kararsız fikir belirtmiş hem de öğrencilerin müzikal gelişiminin veliler tarafından takip edilmediğini iletmiştir.

Ders dışı etkinliklere katılan öğrencilerin; velileri tarafından takip edilmesi, pekiştirilmesi ve bu konuda cesaretlendirilmelerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Ülke genelinde

uygulanan sınavların veliler tarafından önemsenmesi, öğrencilerin müzikal gelişiminin ebeveynler tarafından takip edilmediği durumunu ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

“10. Okul idaresi ders dışı müzik etkinliklerine destek vermemektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan ortaokul müzik öğretmenlerinin % 36,4’ ü okul idaresinin ders dışı müzik etkinliklerine destek vermediğini söylemiştir. % 39,4 öğretmen grubu ise okul idaresinin ders dışı müzik çalışmalarına destek verdiğini belirtmiş, % 24,2’ lik öğretmen grubu ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Lise kademesinde görev yapan öğretmenlerden % 35,7’ si ders dışı müzik etkinliklerine okul idaresinin destek verdiğini belirtmiş ve aynı oranda müzik öğretmeni konu ile ilgili fikir söylememiştir. %28,6 paya sahip öğretmenler ise okul idaresinin ders dışı müzik etkinliklerine destek vermedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Analiz sonuçlarının genel durumu değerlendirildiğinde okul idaresinin ders dışı müzik etkinliklerine destek vermek ve desteklememek arasında yakın oranlar olduğu (% 34 - % 38,3) ve bu konuda net bir yanıt olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin % 27,7’ si bu konuda kararsız görüşe sahiptir.

İlgili madde sonuçları değerlendirildiğine, okul yönetimi öğrencilerin sınav başarılarına odaklı program izledikleri ve önceliğin kültür derslerine verilmesi neticesinde müzik etkinliklerine verilen destek azalmaktadır. Gözlem sonuçlarına dayanarak, okullarımızdaki fiziki ortam ve araç gereç eksiklikleri, ders dışı müzik etkinliklerinin planlanması, uygulanması ve hedefe ulaşması konusunda yetersiz kalmaktadır. Planlanan çalışmaların zaman ve mekan açısından maliyetli olacağı düşünülerek okul idaresi tarafından bu konuda öğretmenlere yeterli destek verilmediği düşünülebilmektedir.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Öğrencilerin Temel Davranışlarına Etkisi Nasıldır?

Bu bölümde anket formunda uygulanan ders dışı müzik etkinliklerinin öğrenci davranışına etkisi konusu araştırılmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4' de yer almaktadır.

Tablo 4.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Öğrencilerin Temel Davranışlarına Etkisi

	ORTAOKUL N: 33		LİSE N: 14		TOPLAM N: 47	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
11. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken bireysel farklılıklar gözlemlenmektedir.						
Katılmıyorum	5	15,2	-	-	5	10,6
Kararsızım	7	21,2	6	42,9	13	27,7
Katılıyorum	21	63,6	8	57,1	29	61,7
12. Ders dışı müzik etkinlikleri öğrencilerin yeteneklerini fark etmemiz için önemlidir.						
Katılmıyorum	2	6,1	-	-	2	4,3
Kararsızım	4	12,1	4	28,6	8	17,0
Katılıyorum	27	81,8	10	71,4	37	78,7
13. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin sorumluluk duyguları gelişme göstermektedir.						
Katılmıyorum	3	9,1	1	7,1	4	8,5
Kararsızım	2	6,1	3	21,4	5	10,6
Katılıyorum	28	84,8	10	71,4	38	80,9
14. Sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumsuz yönde etkileri olmaktadır.						
Katılmıyorum	20	60,6	10	71,4	30	63,8
Kararsızım	3	9,1	2	14,3	5	10,6
Katılıyorum	10	30,3	2	14,3	12	25,5
15. Ders dışı etkinlikler öğrenciler arası ilişkileri geliştirmektedir.						
Katılmıyorum	1	3	-	-	1	2,1
Kararsızım	2	6,1	3	21,4	5	10,6
Katılıyorum	30	90,9	11	78,6	41	87,2
16. Sosyal etkinlikler öğrencilere toplumsal ve bireysel temel değerlerimizi kazandırmaktadır.						
Katılmıyorum	-	-	-	-	-	-
Kararsızım	2	6,1	4	28,6	6	12,8
Katılıyorum	31	93,9	10	71,4	41	87,2
17. Disiplin sorunları olan öğrencilerin müzik etkinlikleri ile davranışları düzenlenmektedir.						
Katılmıyorum	1	3	-	-	1	2,1
Kararsızım	8	24,2	5	35,7	13	27,7
Katılıyorum	24	72,7	9	64,3	33	70,2

	ORTAOKUL N: 33		LİSE N: 14		TOPLAM N: 47	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
18. Öğrencilerde görülen olumlu davranış değişiklikleri sosyal etkinlikler ile sağlanmaktadır.						
Katılmıyorum	2	6,1	-	-	2	4,3
Kararsızım	7	21,2	7	50	14	29,8
Katılıyorum	24	72,7	7	50	31	66
19. Ders dışı etkinlikler öğrencilerin temel davranışlarına olumlu etki etmemektedir.						
Katılmıyorum	22	66,7	8	57,1	30	63,8
Kararsızım	3	9,1	3	21,4	6	12,8
Katılıyorum	8	24,2	3	21,4	11	23,4

“11. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken bireysel farklılıklar gözlemlenmektedir.” maddesine ilişkin bulgulara göre; çalışmaya katılan ortaokul müzik öğretmenlerinden % 63,6’ sı ders dışı müzik etkinliklerinin planlanırken bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulduğunu, % 15,2’ si bu bireysel farklılıkların planlanırken göz önüne alınmadığını belirtmiştir. % 21,2’ lik bir öğretmen kısmı ise bu hususta kararsız görüş iletmıştır.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden % 57,1’ i ders dışı etkinliklerin planlanırken öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz önüne alındığını belirtmiştir. Bu görüşün aksine bireysel etkinliklerin göz önüne alınmadığını ileten öğretmen bulunmamaktadır. Çalışmada yer alan öğretmenlerin % 42,9’ u ise kararsız görüş bildirmiştir.

Genel değerlendirmeye göre ise, öğretmenlerin % 61,7’ si ders dışı etkinlikleri planlarken öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurduğunu, % 10,6’ sı ise bireysel farklılıkların göz önüne alınmadığını belirtmiştir. % 27,7 oranında öğretmenin ise bu hususta kararsız görüşe sahip olduğu anlaşılmıştır.

Ders dışı müzik etkinliklerinin planlanma aşamasında öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Aksi takdirde öğrencilerin etkinlikleri zorunlu bir şekilde tamamlayacağı sonucu ile karşı karşıya kalınmaktadır. Bu da ders dışı müzik etkinliklerinin hedefe ulaşmasında sorun teşkil etmektedir.

“12. Ders dışı müzik etkinlikleri öğrencilerin yeteneklerini fark etmemiz için önemlidir.” maddesinin analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik

öğretmenlerinin % 81,8' i öğrencilerin yeteneklerinin fark edilebilmesi açısından ders dışı müzik etkinliklerinin önemli olduğunu belirtmiştir. % 12,1 oranında müzik öğretmeni konu ile ilgili kararsız görüşe sahipken % 6,1' i ise ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin yeteneklerini fark etmede önemli olmadığı görüşüne sahiptir.

Lise kademesinde öğretmenlerin % 71,4' ü öğrencilerin yeteneklerini fark edebilmemiz için ders dışı etkinliklerin önemli olduğu hususunda fikir belirtmiştir. % 28,6 oranında öğretmen kararsız görüşe sahipken, ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin yeteneklerini fark etmemiz için önemli olmadığını belirten müzik öğretmeni bulunmamaktadır.

Genel değerlendirme sonucuna göre öğrencilerin yeteneklerini fark etmemiz için ders dışı müzik etkinliklerinin önemli olduğunu düşünen % 78,7 oranında öğretmen bulunmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin % 17' si kararsız fikir belirtirken % 4,3' ü ders dışı etkinliklerin öğrencilerin yeteneklerini fark etmede önemli olmadığını düşünmektedir.

Öğrencilerin ortaokul kademesinde bir ders saati müzik dersi görmesi, yıllık planda belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından kısmen yeterli görülmektedir. Bunun dışında planlanan ders dışı müzik etkinlikleri, öğretmenlerin öğrenciler ile daha fazla vakit geçirmesi, doğal olarak da öğrenciyi iyi tanmasına imkan verecektir. Bu husus göz önüne alındığında öğrencilerin yeteneklerini fark etmemiz için ders dışı müzik etkinlikleri önem kazanmaktadır.

Lise kademesinde 2017-2018 Eğitim Öğretim yılından itibaren haftada iki ders saatine çıkarılan müzik dersinin, müfredat planına göre ders işlenmesi haricinde sosyal etkinliklerin planlanması aşamasında da yeterli görülmektedir. Bu bağlamda, lise kademesinde görev yapan öğretmenlerin öğrencilerin yeteneklerini fark etmesi için bu süre de yeterli görülmektedir.

“13. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin sorumluluk duyguları gelişme göstermektedir.” maddesinin analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 84,3' ü öğrencilerin ders dışı müzik etkinlikleri ile sorumluluk duygularının geliştiğini söylemektedir. % 6,1 öğretmen kısmı konu ile ilgili kararsız fikir

belirtirken, % 9,1 oranında öğretmen grubu ise öğrencilerin sorumluluk duygularının gelişme göstermediğini düşünmektedir.

Lise kademesinde görevli müzik öğretmenlerinin % 71,4 kısmı ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin sorumluluk duygularını geliştirdiğini düşünmektedir. Öğretmenlerin % 21,4' ü ise bu konuda kararsız fikre sahipken % 7,1 oranında öğretmenler ise öğrencilerin ders dışı müzik etkinlikleri ile sorumluluk duygularının gelişmediğini belirtmiştir.

Analiz sonuçlarının geneli değerlendirildiğinde ise çalışmaya katılan öğretmenlerin % 80,9 gibi büyük bir kısmı ders dışı müzik etkinlikleri ile öğrencilerin sorumluluk duygularının geliştiğini düşünmektedir. % 10,6 oranında öğretmen kararsız fikir belirtirken % 8,5' lik öğretmen grubu ise bu fikri desteklememektedir.

Ders dışı etkinliklere katılan öğrencilerin kendi çalışmalarını programlamaları, üzerine düşen görevi yerine getirmeleri ve bir ürün ortaya çıkarmak için çalışmaları neticesinde sorumluluk duygusunun gelişmesi beklenen bir davranış olarak düşünülmektedir. Öğrencilerin ders dışı etkinliklerin bir parçası olması ve ortak bir amaç için çalışması, onların görev bilincinde olmaları ile sorumluluk duygusunu da geliştireceği düşünülmektedir.

Ders dışı etkinlikler, öğrencinin etkinliğini ön plana çıkaran ve öğrenciye sorumluluklar kazandırmayı amaçlayan etkinliklerdir (Köse, 2007, s. 50). Bu doğrultuda elde edilen sonuç ile Köse (2007)' nin çalışmaları ile paralellik göstermektedir.

“14. Sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumsuz yönde etkileri olmaktadır.” maddesi, araştırmada kontrol sorusu olarak düşünülmüştür. Gelen cevaplar neticesinde; ortaokul kademesinde müzik öğretmenliği yapan katılımcılardan % 60,6' sı bu fikri kabul etmemekle birlikte sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumlu etkileri olduğunu düşünmektedir. % 9,1 oranında öğretmen grubu kararsız fikir belirtirken % 30,3' lük kısım ise bu fikri destekleyerek sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumsuz yönde etki ettiklerini düşünmektedir.

Lise kademesinde görev yapan öğretmenlerin % 14,3' ü bu maddeyi destekleyerek sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumsuz etki ettiğini düşünmektedir. % 14,3 oranında öğretmen grubu kararsız düşünce göstermiş, % 71,4 katılımcı ise sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumlu yönde etkileri olduğunu destekleyecek yönde fikir belirtmiştir.

Analiz sonuçlarının geneline bakıldığı zaman sosyal etkinliklerin bireylerin davranışına olumsuz yönde etkileri olmadığını düşünen öğretmenlerin oranı % 63,8' dir. Müzik öğretmenlerinin % 25,5' i ise bu maddeyi olumsuz destekleyecek şekilde düşünce belirtirken % 10,6 oranında öğretmen grubu kararsız fikir iletmiştir.

Sosyal etkinlik çalışmalarının temeli olarak; bireylerin kendini geliştirmesi, akranları ile birlikte çalışabilmesi ve sosyal hayatta kullanabileceği bilgiler edinmesi düşünülmektedir. Bu temelin öğrencilere kazandırılması ile birlikte sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumlu etkileri olabileceği düşünülmektedir (MEB, 2017, s.2).

“15. Ders dışı etkinlikler öğrenciler arası ilişkileri geliştirmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul öğretmenlerinden çalışmaya katılanların % 90,9 gibi büyük bir bölümü ders dışı etkinliklerin öğrenciler arası ilişkileri geliştirdiğini düşünmektedir. Öğretmenlerin % 6,1' i bu konuda kararsız görüş belirtirken % 3 gibi bir kısmı ise ders dışı etkinliklerin öğrenciler arası ilişkileri geliştirmedini düşünmektedir.

Lise kademesindeki öğretmenlerden % 78,6' sı bu maddeyi destekleyecek şekilde görüş belirtirken % 21,4' ü kararsız olarak fikir belirtmiştir. Ders dışı etkinliklerin öğrenciler arası ilişkileri geliştirmedini düşünen lise müzik öğretmeni bulunmamaktadır.

Genel analiz sonuçlarına göre değerlendirme yapılmak istenirse % 87,2 oranında öğretmen grubu ders dışı müzik etkinliklerinin öğrenciler arası ilişkileri geliştirdiğini düşünmektedir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin % 10,6' sı kararsız fikir belirtirken, bu düşünceye katılmayan öğretmenlerin oranı % 2,1 olarak anlaşılmıştır.

Ders dışı müzik etkinliklerinin bireysel çalışmalardan ibaret olmaması, öğrencilerin birlikte hareket edebilmesine olanak sağlamaktadır. Akranları ile ders dışında öğrenme ortamında bulunan bireylerin ortak bir amaç için çalışmaları ve hedefler doğrultusunda ortak çaba göstermeleri, öğrenciler arasındaki ilişkinin gelişmesine de zemin hazırlayacağı düşünülmektedir.

Bebek (2007)' in yaptığı çalışmada elde edilen sonuçlara göre; müzikal etkinlikler sayesinde öğrenciler arasındaki saygı, sevgi, paylaşım gibi değer unsurları artmış; müzik dersi içerisinde var olabilen hoş görüsüz ortam bu aktiviteler içerisinde yerini hoşgörü ve saygıya bırakmıştır.” ibaresi yer almaktadır (s. 42). Araştırmanın bu maddesi, Bebek' in sonuçları ile paralellik göstermektedir.

“16. Sosyal etkinlikler öğrencilere toplumsal ve bireysel temel değerlerimizi kazandırmaktadır.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan öğretmenlerden % 93,9' u toplumsal ve bireysel temel değerlerimizin sosyal etkinlikler ile kazandırıldığı görüşünde fikir belirtmiştir. Çalışma grubunun % 6,1 oranı ise bu konuda kararsız görüş iletmıştır.

Lise kademesinde %71,4 oranında öğretmen grubu, sosyal etkinliklerin öğrencilere toplumsal ve bireysel temel değerlerimizi kazandırmaktadır fikrini desteklemişlerdir. Öğretmenlerin % 28,6' sı araştırma da bu madde ile ilgili kararsız düşünce bildirmişlerdir.

Araştırmanın genel sonuçları ışığında değerlendirme yapmak gerekirse çalışmaya katılan öğretmenlerin % 87,2' si sosyal etkinliklerin öğrencilere temel değerlerimizi kazandırdığını düşünmektedir. Sonuçlar içerisinde % 12,8' lik bir grup ise bu konuda kararsız görüş bildirmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerden bu maddeyi desteklemeyecek fikir belirten öğretmen bulunmamaktadır.

Sosyal etkinliklerin kazanımlarından diğeri ise temel değerlerimiz olarak görülmektedir. Gerçekçi hedefler ve iyi bir planlama ile öğrencilere ders dışı müzik etkinlikleri aracılığıyla temel değerlerimiz kazandırılabilir. Sosyal hayatın içerisinde yer alan değerlerimiz, yine sosyal hayata uyarlanabilen ders dışı etkinlikler ile sağlanmaktadır.

Öğrencilerin milli, ahlaki ve evrensel değerleri kazanması; kişilik gelişimine katkı sağladığı, grup çalışmalarına imkan verdiği ve problem çözme becerisi kazanması bakımından ders dışı çalışmaların önemli ve gerekli görüldüğü belirtilmiştir (Gömleksiz ve Kılınç, 2015, s. 508). Araştırmanın bu maddesi belirtilen görüş ile paralellik göstermektedir.

“17. Disiplin sorunları olan öğrencilerin müzik etkinlikleri ile davranışları düzenlenmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul müzik öğretmenlerinden % 72,7’ si bu maddeyi destekleyecek şekilde görüş belirtmiş, % 24,2’ si ise formun bu maddesi için kararsız olarak fikirlerini iletmiştir. Disiplin sorunları olan öğrencilerin davranışlarının müzik etkinlikleri ile düzenlenmediğini düşünen ortaokul öğretmenlerinin oranı ise % 3’ tür.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden bu maddeyi destekleyecek görüşe sahip % 64,3 oranında katılımcı bulunmaktadır. Kararsız olarak düşüncelerini iletan öğretmenlerin oranı ise % 35,7’ dir. Bu maddeyi desteklemeyecek görüşe sahip lise kademesinde öğretmen bulunmamaktadır.

Genel sonuçlar değerlendirildiğinde ise, öğretmenlerin % 70,2’ si disiplin sorunları olan öğrencilerin müzik etkinlikleri ile davranışlarının düzenlendiği görüşünde birleşmektedir. Katılımcıların % 27,7’ si kararsız görüş bildirirken % 2,1’ i bu maddeye katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Disiplin problemi olan öğrencilerin, ders dışı müzik etkinliklerine katılarak bilgisinden, düşüncelerinden faydalanmak mümkün olduğu gibi; onları disiplinli olmaya teşvik edecek etkinliklere katılmaları sağlanması gerekmektedir. Bunun neticesinde öğrencilerde istendik davranışları oluşturmanın mümkün olacağı düşünülmektedir.

Öğrencilerin müziksel etkinlikler sonucunda daha disiplinli bir davranış biçimi geliştirdikleri, sorumluluk duygularının geliştiği, daha uyumlu davranışlar gösterdikleri saptanmıştır (Bebek, 2007, s. 42). Bu maddenin analiz sonuçları, belirtilen araştırma ile paralellik göstermektedir.

“18. Öğrencilerde görülen olumlu davranış değişiklikleri sosyal etkinlikler ile sağlanmaktadır.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden % 72,7’ si öğrencilerde görülen olumlu davranış değişikliklerinin sosyal etkinlikler ile sağlandığını düşünmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 21,2’ si kararsız görüş bildirirken % 6,1’ i ise öğrencilerde görülen olumlu davranış değişikliğinin sosyal etkinlikler ile sağlanmadığını düşünmektedir.

Lise kademesindeki müzik öğretmenleri açısından sonuçlar incelendiğinde ise katılımcıların % 50’ si bu görüşü desteklemekte, % 50’ si kararsız görüş belirtmektedir. Bu kademedeki görev yapan öğretmenlerden bu görüşün aksi düşünceye sahip katılımcı olmadığı görülmüştür.

Genel sonuçlar ele alındığında öğretmenlerin % 66’ sı olumlu davranış değişikliklerini sosyal etkinlikler ile bağdaştırmaktadır. % 29,8’ lik katılımcı grubu ise kararsız görüş bildirirken % 4,3’ ü olumlu davranış değişikliklerinin sosyal etkinlikler aracılığı ile olmadığını düşünmektedir.

Öğrencilerde görülen davranış değişikliklerinin kısmen sosyal etkinlikler aracılığı ile olduğu düşünülmektedir. Lise düzeyinde öğrencilerin sınav odaklı çalışmaları ve sınav kaygıları dolayısıyla etkinliklere vakit ayırmaması sonucunda, sosyal etkinlikler aracılığı ile olumlu davranış değişikliklerinin tespit edilmediği düşünülmektedir. Ortaokul kademesinde ise sosyal etkinlikler ile öğrencilerde olumlu yönde davranış değişiklikleri olduğu tespit edilmiştir.

“19. Ders dışı etkinlikler öğrencilerin temel davranışlarına olumlu etki etmemektedir.” sorusu, anket formunda kontrol sorusu olarak yer almaktadır ve kontrol niteliği taşıyan bir diğer madde ile aynı doğrultuda sonuçlar göstermektedir.

Ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinden bu maddesi destekleyen müzik öğretmenlerinin oranı % 24,2 olarak anlaşılmaktadır. Kararsız görüş bildiren müzik öğretmeni oranı % 9,1 ve bu maddeye katılmayarak ders dışı etkinliklerin öğrenci

davranışlarına olumlu etki ettiğini düşünen öğretmenlerin oranı ise % 66,7 olarak saptanmıştır.

Lise kademesinde katılımcılardan %21,4' ü bu düşünceyi desteklerken aynı oranda katılımcı ise kararsız düşünceye sahip olduklarını iletmiştir. Bu görüşün aksini iddia eden lise kademesinde görevli müzik öğretmenlerinin oranı ise % 57,1' dir.

Genel analiz sonuçları ele alındığında ders dışı etkinliklerin öğrenci davranışlarına olumlu etki etmediğini düşünen öğretmenlerin oranı % 23,4, kararsız düşünceye sahip katılımcıların oranı ise % 12,8' dir. Ders dışı etkinliklerin öğrenci davranışlarına olumlu etki ettiğini belirten katılımcıların oranı ise % 63,8 olarak anlaşılmıştır.

Ders dışı müzik etkinliklerinin, kapsayıcı bir plan dahilinde, belirlenen hedeflere ulaşması için yapılacak çalışmalar sonucunda öğrencilerin temel davranışlarına olumlu yönde etki etmesi gerekmektedir.

Hesapçıoğlu (1994)' nun belirttiği üzere ders dışı etkinliklerin işlevleri; “sosyal, ahlaki, zihinsel, bedensel, psikolojik yönlerden öğrencinin bütün olarak gelişmesi; toplumsal ve kültürel değerler ile ilgili bilgi, beceri ve alışkanlıklar olarak görülmektedir” (s.344-345). Araştırmanın bu maddesi belirtilen işlevler ile birlikte öğrencilerin davranışlarına olumlu etkili olması beklenmektedir.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Okul Başarısına Etkisi Nasıldır?

Bu bölümde araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Ders dışı müzik etkinliklerinin okul başarısına etkisi nelerdir?” sorusuna cevap aranmakta ve elde edilen veriler (Tablo 5.) analiz edilerek problem cümlesinin çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bölümde anket formunda yer alan yarı yapılandırılmış görüşme formunun da analizi yer almaktadır.

Tablo 5.

Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin Okul Başarısına Etkisi

ORTAOKUL N: 33	LİSE N: 14	TOPLAM N: 47
-------------------	---------------	-----------------

	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
20. Sosyal etkinliklerin sonuçları okul idaresi tarafından takip edilmektedir.						
Katılmıyorum	5	15,2	2	14,3	7	14,9
Kararsızım	10	30,3	2	14,3	12	25,5
Katılıyorum	18	54,5	10	71,4	28	59,6
21. Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarısı yüksektir.						
Katılmıyorum	0	0	2	14,3	2	4,3
Kararsızım	11	33,3	2	14,3	13	27,7
Katılıyorum	22	66,7	10	71,4	32	68,1
22. Ders dışı etkinliklere katılan öğrenciler, çalışmalardan olumlu yönde etkilenmektedir.						
Katılmıyorum	1	3	-	-	1	2,1
Kararsızım	3	9,1	4	28,6	7	14,9
Katılıyorum	29	87,9	10	71,4	39	83
23. Öğrencilerin okula karşı tutum ve davranışları, ders dışı müzik etkinlikleri ile olumlu yönde etkilenmektedir.						
Katılmıyorum	1	3	-	-	1	2,1
Kararsızım	3	9,1	4	28,6	7	14,9
Katılıyorum	29	87,9	10	71,4	39	83
24. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin okul yaşamı olumlu olarak etkilenmektedir.						
Katılmıyorum	-	-	1	7,1	1	2,1
Kararsızım	3	9,1	4	28,6	7	14,9
Katılıyorum	30	90,9	9	64,3	39	83
25. Ders dışı müzik etkinliklerinin kazanımları öğrenciler tarafından önemsenmemektedir.						
Katılmıyorum	18	54,5	6	42,9	24	51,1
Kararsızım	10	30,3	5	35,7	15	31,9
Katılıyorum	5	15,2	3	21,4	8	17
26. Ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmeler kalıcı olmaktadır.						
Katılmıyorum	1	3	-	-	1	2,1
Kararsızım	5	15,2	3	21,4	8	17
Katılıyorum	27	81,8	11	78,6	38	80,9
27. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler okula karşı olumlu bir tutum geliştirmektedir.						
Katılmıyorum	1	3	1	7,1	2	4,3
Kararsızım	2	6,1	2	14,3	4	8,5
Katılıyorum	30	90,9	11	78,6	41	87,2
28. Etkinliklere katılan öğrenciler okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olmamaktadır.						
Katılmıyorum	23	69,7	9	64,3	32	68,1
Kararsızım	5	15,2	4	28,6	9	19,1
Katılıyorum	5	15,2	1	7,1	6	12,8
ORTAOKUL						
N: 33		LİSE		TOPLAM		
N: 33		N: 14		N: 47		
Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
29. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken öğrencilerin okul başarısına etkisi						

amaçlanmamaktadır.						
Katılmıyorum	21	63,6	10	71,4	31	66
Kararsızım	5	15,2	4	28,6	9	19,1
Katılıyorum	7	21,2	-	-	7	14,9
30. Etkinliklere katılan öğrencilerin velileri, çalışmaların okul başarısını olumsuz etkileyeceğini düşünmektedir.						
Katılmıyorum	6	18,2	1	7,1	7	14,9
Kararsızım	11	33,3	4	28,6	15	31,9
Katılıyorum	16	48,5	9	64,3	25	53,2

“20. Sosyal etkinliklerin sonuçları okul idaresi tarafından takip edilmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokulda görev yapan müzik öğretmenlerinden % 54,5’ i sosyal etkinliklerin sonuçlarının okul idaresi tarafından takip edildiğini, % 15,2’ si takip edilmediğini belirtmiştir. % 30,3 oranında katılımcı ise bu konuda kararsız görüş belirtmiştir.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 71,4’ ü sosyal etkinlik sonuçlarının okul idaresi tarafından takip edildiğini iletmiştir. % 14,3 oranında katılımcı ise bu görüşe katılmamakta, aynı değerde öğretmen ise kararsız olarak görüş bildirmiştir.

Genel sonuç değerlendirildiğinde ise çalışmaya katılanların % 59,6’ sı sosyal etkinlik sonuçlarının okul idaresi tarafından takip edildiğini, % 14,9 oranında katılımcı ise sonuçların okul idaresi tarafından değerlendirilmediği görüşünde fikir belirtmiştir. % 25,5’ lik katılımcı bölümü ise kararsız bir görüş bildirmiştir.

Okul yönetimi ve öğretmenler, öğrencilerin genel başarı durumlarını düşünerek eğitim-öğretim yılını planlamaktadır. Bu sebeple okul idaresinin öğrencilerin ders durumlarını da düşünerek yapılacak ders dışı etkinlikleri takip etmesi gerekmektedir. Öğrencilerin okul idaresi tarafından izlenmesi ve olumlu davranışlarının okul yönetimi ile pekiştirilmesi, öğrenmenin kalıcı olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

“21. Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarısı yüksektir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu olan % 66,7 kısmı sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarılarının da yükseldiğini belirtmiştir. Çalışmanın bu maddesinde aksi görüş bildiren ortaokul müzik

öğretmeni bulunmamaktadır. Bununla birlikte bu madde için kararsız görüş bildiren öğretmenlerin değeri ise % 33,3' tür.

Lise seviyesinde müzik dersine giren öğretmenlerden % 71,4' ü bu görüşe paralel olacak şekilde sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarısının yüksek olduğunu belirtmiştir. % 14,3 oranında katılımcı kararsız görüş bildirmiş ve aynı oranda müzik öğretmeni sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarısının yüksek olmadığını belirtmiştir.

Genel durum göz önüne alındığında ise; % 68,1 oranında katılımcı, sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademi başarısının yüksek olduğunu düşünmektedir. % 27,7'lik öğretmen grubu kararsız görüş bildirirken, öğretmenlerin % 4,3' ü aksi yönde fikir belirtmiştir.

Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılarak edindiği sorumluluk alma, çalışma, başarma, kendine güven, dışa dönük kişilik özellikleri gibi evrensel değerler, onların akademik başarısını da etkilemektedir. Ders dışı çalışmaların amaçlarını yerine getiren öğrencilerin akademik başarılarının yükselmesi beklenen bir gelişme olmaktadır.

“22. Ders dışı etkinliklere katılan öğrenciler, çalışmalardan olumlu yönde etkilenmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokulda görev yapan müzik öğretmenlerinin % 87,9 gibi büyük bir çoğunluğu öğrencilerin ders dışı etkinlik çalışmalarından olumlu yönde etkilendiğini düşünmektedir. % 9,1 katılımcı bu hususta kararsız görüş bildirirken, aksi yönde bir görüşe sahip öğretmenlerin oranı ise yalnızca % 3 olarak görülmektedir.

Lise kademesinde görev yapan öğretmenlerden % 71,4' ü öğrencilerin ders dışı etkinlik çalışmalarından olumlu etkilendiğini düşünmektedir. Araştırmada bu madde için % 28,6 oranında kararsız görüşe rastlansa da aksi yönde düşünceye sahip olan öğretmen bulunmamaktadır.

Genel değerlendirme sonuçlarına göre, % 83 oranında katılımcı, ders dışı etkinliklere katılan öğrencilerin çalışmalarından olumlu yönde etkilendiğini düşünmektedir. Çalışma grubunun % 14,9' u kararsız fikir bildirirken % 2,1 katılımcı ise bu hususta aksi yönde görüş belirtmiştir. Hesapçıoğlu (1994)' nun belirttiği “ders dışı etkinliklerin işlevleri arasında yer alan kazanımların, öğrencilerin gelişimini olumlu olarak etkilediği gözlemlenmiştir. Belirtilen liderlik, yöneticilik, boş zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirme” (s. 344) gibi kazanımlar öğrencilerin çalışmalarından olumlu bir şekilde etkilenmesine neden olacağı düşünülmektedir.

“23. Öğrencilerin okula karşı tutum ve davranışları, ders dışı müzik etkinlikleri ile olumlu yönde etkilenmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan öğretmenlerin % 87,9 gibi büyük bir kısmı bu maddeyi destekleyecek şekilde ders dışı müzik etkinlikleri ile öğrencilerin okula karşı olumlu tutum ve davranış edindiği görüşünü belirtmiştir. Araştırmanın bu maddesi için kararsız fikir sahibi olan öğretmenlerin oranı % 9,1 iken; öğrencilerin, okul karşı tutum ve davranışlarının ders dışı müzik etkinlikleri ile olumlu yönde etkilenmediğini düşünen öğretmenlerin oranı ise yalnızca % 3' tür.

Lise derecesinde görev yapan öğretmenlerden alınan sonuçlara göre çalışmaya katılan grubun % 71,4'ü bu maddeyi destekleyecek görüş belirtirken, % 28,6' sı bu madde için kararsız olduklarını söylemiştir. Lise kademesinde ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin okula karşı tutum ve davranışlarının olumsuz yönde etkilendiği fikrini belirten öğretmen bulunmamaktadır.

Genel değerlendirme yapıldığında ise öğrencilerin ders dışı etkinlikler ile okula karşı tutum ve davranışlarının olumlu yönde etkilendiğini düşünen öğretmenlerin oranı % 83 olarak karşımıza çıkmaktadır. % 14,9 değerinde katılımcı ise kararsız görüş bildirirken bu maddenin aksi yönde düşünce belirten öğretmenlerin oranı % 2,1 olarak görülmektedir.

Ders dışı etkinliklerin neticesinde öğrenciler, okula aidiyet duygularını geliştirerek okula karşı olumlu bir tutum ve davranış gösterecekleri beklenmektedir. Yapılan etkinlik ve

çalışmalar ile okulu bağdaştırdıkları takdirde öğrenmekten keyif almaları, boş vakitlerini okulda öğrenerek ve dinlenerek geçirmeleri de bu kazanımın sonucu olarak düşünülmektedir.

“24. Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin okul yaşamı olumlu olarak etkilenmektedir.” maddesi sonuçlarına göre; ortaokul derecesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 90,9 ‘ u ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin okul yaşamının olumlu olarak etkilendiğini belirtmektedir. % 9,1 değerinde katılımcı kararsız görüşe sahipken, bu maddenin aksi yönünde fikir bildiren öğretmen bulunmamaktadır.

Lise kademesinde görevli müzik öğretmenlerinden % 64,3’ ü öğrencilerin okul yaşamının ders dışı müzik etkinlikleri ile olumlu yönde etkilendiği görüşüne sahiptir. % 14,9 oranında katılımcı bu hususta kararsız görüş bildirirken, aksi yönde fikir sahibi olan öğretmenlerin oranı ise % 7,1’ dir.

Araştırmanın genel sonuçlarına göre değerlendirildiğinde ise öğretmenlerin % 83’ ü ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin okul yaşamının olumlu yönde etkilendiğini düşünmektedir. Bu madde için kararsız görüş bildiren öğretmenlerin oranı % 14,9, aksi yönde fikir belirtilen çalışma grubunun sayısal değeri % 2,1’ dir.

Öğrencilerin ders dışı etkinlikler ile edindiği kazanımların ve okula karşı tutumlarının olumlu yönde gelişmesiyle birlikte okul yaşamlarının da olumlu etkileneceği düşünülmektedir. Okulun sadece derslerden ibaret olduğunu düşünmemesi, okulu sosyal bir ortam olarak görmesi ve arkadaşları ile ortak paylaşımlarda bulunmasının öğrencilerin okul yaşamını olumlu etkileyeceği gözlemlenmiştir.

“25. Ders dışı müzik etkinliklerinin kazanımları öğrenciler tarafından önemsenmemektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul’ da görev yapan müzik öğretmenlerinden % 15,2’ si kazanımların öğrenciler tarafından önemsenmediği görüşünü belirtmiştir. Bu madde ile ilgili kararsız fikir sahibi olan öğretmenlerin sayısal değeri % 30,3 iken, ders dışı müzik etkinliklerinin kazanımlarının öğrenciler tarafından önemsendiği görüşünü bildiren öğretmenlerin oranı ise % 54,5’ dir.

Lise derecesinde görev yapan öğretmenlerin % 21,4' ü kazanımların öğrenciler tarafından önemsenmediğini, % 35,7' si ise bu hususta kararsız görüşe sahip olduğunu söylemiştir. % 42,9 oranında müzik öğretmeni ise ders dışı müzik etkinlikleri kazanımlarının öğrenciler tarafından önemsendiğini belirtmektedir.

Genel durum değerlendirildiğinde ise öğrencilerin ders dışı müzik etkinliklerinin kazanımlarının önemsendiğini görüşünü ileten öğretmenlerin sayısal değeri % 51,1; bu hususta kararsız olarak düşüncelerini belirten çalışma grubunun oranı ise % 31,9' dur. Müzik öğretmenlerinin % 17,0' si ise kazanımların öğrenci tarafından önemsenmediği görüşünde birleşmiştir.

Öğrencilerin ders dışı etkinliklerden edinecekleri kazanım, etkinliklerin planlanması ve etkinliklerin amaçları ile doğrudan orantılı olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin olumlu yönde kazanım edinmeleri için etkinliklerin amaçlarının ve hedefinin iyi belirlenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde öğrenciler etkinliklerden herhangi bir kazanım edinemeyecek ve öğrenmenin kalıcı olmayacağı düşünülmektedir. Bu hususta ders dışı etkinliklerinin planlamasının iyi yapılması ve amaç ile hedeflerin belirlenmesi konusuna dikkat edildiği takdirde öğrenciler tarafından kazanımların önemleneceği düşünülmektedir.

“26. Ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmeler kalıcı olmaktadır.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul derecesinde görev yapan öğretmenlerin % 81,8 gibi çoğunluğu ders dışı müzik etkinliklerindeki sırasında kazanılan öğrenmelerin kalıcı olduğunu belirtmektedir. % 15,2' lik bir oranda katılımcı kararsız görüş bildirirken, bu maddeye aksi yönde fikir sahibi olan öğretmenlerin sayısal değeri ise yalnızca % 3' tür.

Lise kademesinde görev yapan öğretmenlerin % 78,6' sı bu maddeyi destekleyecek görüş bildirmiştir. % 21, 4 oranında katılımcı ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmelerin kalıcı olması konusunda kararsız fikir belirtirken, öğrenmelerin kalıcı olmadığını bildiren lise müzik öğretmeni bulunmamaktadır.

Genel durum göz önüne alındığında öğretmenlerin % 80,9' u ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmelerin kalıcı olduğunu düşünürken, % 2,1' lik kısmı ise ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmelerin kalıcı olmadığını belirtmiştir. Bu hususta kararsız görüşe sahip olan öğretmenlerin sayısal değeri ise % 17 olarak görülmektedir.

Etkinliklerin belirlenen hedeflere ulaşması ve izlenen yöntemin bireysel farklılık açısından çeşitliliği, ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmelerin kalıcı olmasında etkili olacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin ilgi, tutum ve hazır bulunuşluluğu dikkate alınmadan planlanan ders dışı müzik etkinliklerinde yer alan kazanımların kalıcı olmayacağı düşünülmektedir.

“27. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler okula karşı olumlu bir tutum geliştirmektedir.” maddesi, araştırma içerisinde kontrol sorusu olarak değerlendirildiği takdirde madde 23 ile paralel sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Her iki madde incelendiği zaman görüşlerin birbirine yakın olduğu görülmektedir.

“28. Etkinliklere katılan öğrenciler okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olmamaktadır.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul derecesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 69,7' si öğrencilerin okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olduğu görüşünde fikir belirtmişlerdir. %15,2 oranında katılımcı ise bu madde için kararsız görüş bildirirken aynı değerde müzik öğretmeni ise öğrencilerin ders dışı müzik etkinliklerinden okul başarısını etkileyecek kazanım edinmediğini düşünmektedir.

Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 64,3' ü öğrencilerin etkinliklere katılması ile okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olduğu görüşünde birleşmiştir. Çalışma grubunun % 28,6' lık kısmı bu hususta kararsız fikir belirtirken, % 7,1' i ise öğrencilerin okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olmadığı görüşünde sonuçlara ulaşmıştır.

Genel değerlendirme sonuçlarına göre öğretmenlerin % 68,1' i etkinliklere katılan öğrencilerin okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olduğu görüşünde fikir

belirtmiştir. % 19,1 oranında katılımcı bu madde için kararsız düşünce belirtirken, çalışma grubunun % 12,8' i ise bu maddenin aksi yönde görüş bildirdiği anlaşılmıştır.

Öğrencilerin ders dışı etkinlikler aracılığı ile elde edeceği düzenli çalışma alışkanlığı, problem çözebilme becerisi, bir konuda alışkanlık kazanma ve kültürel değerler ile okul başarısını olumlu yönde etkileyeceği anlaşılmaktadır. Belirtilen kazanımlar edinilmediği takdirde sosyal etkinlikler amacına ulaşmayacak ve öğrencinin okul başarısının etkilenmeyeceği görülmektedir.

“29. Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken öğrencilerin okul başarısına etkisi amaçlanmamaktadır.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görevli müzik öğretmenlerinden % 63,6' sı ders dışı müzik etkinliklerinin planlanmasında öğrencilerin okul başarısına etkisinin amaçlandığını belirtmektedir. Bu madde için kararsız görüş bildiren öğretmenlerin oranı % 15,2 iken, etkinliklerin planlanmasında öğrencilerin okul başarısına etkisinin amaçlanmadığını belirten öğretmenlerin sayısal değeri ise % 21,2' dir.

Lise derecesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 71,4' ü etkinliklerin planlanmasında öğrencilerin okul başarısına etkisini gözetmediği anlaşılmaktadır. Bu maddenin incelenmesinde kararsız görüş bildiren öğretmenlerin oranı % 28,6 iken okul başarısına etki etmeyecek müzik etkinlikleri planlayan öğretmen bulunmamaktadır.

Genel durum değerlendirildiğinde ulaşılan sonuçlara göre; öğretmenlerin % 66' sı etkinlikleri planlarken öğrencilerin okul başarısına etkisini amaçlamaktadır. % 19, 1 değerinde öğretmen grubu kararsız görüşe sahip olduğu sonucuna ulaşılmakla birlikte aksi yönde görüş belirten öğretmenlerin oranı % 14,9' dur.

Öğretmenlerin ders dışı müzik etkinliklerini planlarken doğrudan öğrencilerin okul başarısını hedef almak yerine dolaylı yollardan öğrencinin başarılı olacağı kazanımları edinmesi için çalışmasının daha iyi sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Öğrencilerin kazandıkları çalışma alışkanlıkları ile başarıya ulaşmaları, etkinlikler ile sağlayacağı başarı ile kıyaslandığında daha gerçekçi bir hedef olarak görülmektedir.

“30. Etkinliklere katılan öğrencilerin velileri, çalışmaların okul başarısını olumsuz etkileyeceğini düşünmektedir.” maddesi analiz sonuçlarına göre; ortaokul kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin % 48,5’ i velilerin ders dışı etkinlik çalışmalarının okul başarısını olumsuz olarak etkileyeceğini düşündüklerini belirtmiştir. % 33,3 oranında öğretmen grubu bu hususta kararsız görüş bildirirken, bu maddeye katılmayan öğretmenlerin oranı ise % 18,2 olarak görülmektedir.

Lise’ de görevli müzik öğretmenlerinin % 64,3’ ü velilerin ders dışı çalışmaların öğrencilerin okul başarısını olumsuz yönde etkileyeceğini düşündüğünü ifade etmiştir. Bu madde ile ilgili kararsız olarak görüşe sahip müzik öğretmenlerinin sayısal değeri % 28,6; aksi yönde görüş bildiren öğretmenlerin oranı ise % 7,1 olarak görülmektedir.

Genel değerlendirme içerisinde çalışma grubunun % 53,2’ lik kısmı velilerin, öğrencilerin etkinliklere katılması ile okul başarısının olumsuz yönde etkileyeceğini düşündüğünü belirtmektedir. % 31,9 değerinde öğretmenin bu hususta kararsız görüşe sahip olduğunu, % 14,9 oranında öğretmenin ise bu görüşü kabul etmediği sonucuna ulaşmıştır.

Ders dışı çalışmaların okul, öğrenci ve veli açısından maddi ve manevi sorumluluklar gerektirdiği düşünülmektedir. Bu sorumlulukların tam anlamıyla yerine getirilmemesi, etkinliklerin amaçlarının eksik kalmasına ve etkinliklerin tam anlamıyla bitirilmemesine neden olacağı düşünülmektedir.

Bu etkinlikler zaman ve maliyet gerektirdiğinden, ebeveynlere maddi ve manevi yükümlülük getirmektedir. Bu nedenle ailenin çocuk sayısı arttıkça yapabilecekleri yatırım da sınırlılıklar meydana getirebilir (Yılmaz, 2016, s.120). Velilerin, öğrencilerin etkinliklere katılması ile okul başarısının olumsuz yönde etkileneceğini düşünmesi ile belirtilen zaman ve maliyet yükümlülüğünü kabul etmemesi açısından bu görüş doğrultusunda elde edilen veriler Yılmaz (2016)’ ın çalışması ile paralellik göstermektedir.

Anket formunda yer alan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen veriler incelenerek Tablo 6’ daki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın bu bölümünde anket formuna eklenen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğretmenlerin Ders Dışı Müzik Etkinlikleri hakkında bilgilerine ulaşılması amaçlanmıştır. Uygulanan anket formunda yer alan otuz birinci madde yarı yapılandırılmış görüşme formu olarak uygulanmış ve cevaplar nitel betimleme ile analiz edilmiştir.

Tablo 6.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Analizi Sonuçları (Madde 31)

	ORTAOKUL N: 33		LİSE N: 14		TOPLAM N: 47	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
31. Ders dışı müzik etkinlikleri konusunda karşılaştığınız problemler ve bu konu hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?						
Cevap vermeyen katılımcı	27	81,8	9	64,3	36	76,6
Devam-devamsızlık	1	3	0	0	1	2,1
Belirli gün ve haftalar çalışması olarak görülmesi	1	3	0	0	1	2,1
Vakit Yetersiz	2	6,1	2	14,3	4	8,5
Ailelerin maddi yetersizlikleri	1	3	0	0	1	2,1
Velilerin müzik etkinliklerine olumsuz önyargı ile bakması	1	3	3	21,4	4	8,5

Araştırmaya katılan ortaokul öğretmenlerin büyük bir kısmı (% 81,8), lise öğretmenlerinin ise bir kısmı (% 64,3) bu konuda herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Araştırmanın bu maddesinde görüş belirten öğretmenlerin oranı % 23,4 olarak anlaşılmaktadır.

Araştırmanın bu maddesine görüş belirten 11 müzik öğretmenin oranı %100 olarak düşünüldüğünde, müzik öğretmenlerinin % 8,4' ü ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin devam-devamsızlık durumlarının önemli olduğunu, devamsızlık durumlarının zaman içerisinde öğrencilerin ilgilerini kaybetmeleri ile sonuçlandığını ve etkinliklerin tamamlanmasında yeterli öğrenci ile hedefe varılamadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 8,4' ü ise ders dışı müzik etkinliklerinin Belirli Gün ve Haftalar ile sınırlandırıldığını, bunun dışından herhangi bir çalışma yapılmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların % 37,4' ü ders dışı müzik etkinliklerinin sürelerinin yetersiz olduğundan söz etmekte, çalışmaların hedefe ulaşabilmesi için sürenin daha uzun olmasının faydalı olacağını düşünmektedir.

Müzik Öğretmenlerinden ders dışı müzik etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde maddi olarak (okulun müzik odası, enstrüman ihtiyacı ve maliyetleri) yetersizlik içerisinde bulunan öğretmenlerin oranı % 8,4' dür. Etkinliklerin müzik araç-gereçleri ile planlanması, gerçekleştirilmesi ve hedefe ulaşmada yardımcı olacak materyallerin eksik olduğunu, maddi imkanlar çerçevesinde tamamlanabilecek ihtiyaçların giderilmediğini belirtmektedir.

Araştırmada yer alan müzik öğretmenlerinin % 37,4' i velilerin müzik etkinliklerine önyargılı olduğunu belirtmiştir. Özellikle lise kademesinde görev yapan müzik öğretmenlerinin genel değerlendirme ortalamasına göre % 21,4' ü bu konuda görüş belirterek, müzik etkinliklerine velilerin destek vermediğini ve ders dışı müzik etkinliklerine önyargılı olduklarını bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin dönütleri sonucunda ders dışı müzik etkinlikleri ile ilgili karşılan problemlerde en çok vurgulanan konu, velilerin müzik etkinliklerine karşı olumsuz anlamda ön yargılı olmaları şeklinde anlaşılmıştır.

Diğer problemler ise; öğrencilerin devam devamsızlık durumları, müzik dersliği ve enstrüman gibi fiziksel ihtiyaçlar olarak görülmüştür. Ders dışı müzik etkinliklerinin zamanlarının kısıtlı olması ile bu etkinliklerin belirli gün ve haftalar çalışmaları ile sınırlı kalması da başka bir sorun olarak algılanmaktadır.

BÖLÜM 5

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen veriler analiz edildiğinde ders dışı müzik etkinliklerinin incelenmesi konusunda elde edilen sonuçlara ve sonuçlara dayalı olarak önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Planlanma aşamasında öğrencilerin yeteneklerinin kısmen dikkate alındığını ve planlama süreci sonunda hedeflere ulaşmada okul idaresi ve öğrenciden kaynaklı sorunlar yaşandığı görülmektedir.

Etkinliklere katılan öğrenciler kendilerine verilen görevi zorunlu oldukları için yerine getirmekte, müzik etkinlikleri aracılığı ile kalıcı öğrenmeler ve kazanımlar elde eden öğrencilerin sayısı ise ortalama değerde anlaşılmaktadır.

Ders dışı müzik etkinliklerinin öğrencilerin müzikal gelişimine fayda sağladığı, yapılacak iyi bir planlama, okul idaresinin desteği ve ailelerin takibi ile öğrencilerin sosyal etkinlikler ile olumlu kişilik geliştirmesinin mümkün olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bireylerin okul içerisinde davranışları sosyal etkinlikler ile düzenlenmekte, disiplin problemi olan öğrencilerin derse ve okula karşı olumlu tutum geliştirmesinde ders dışı müzik etkinliklerinin etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin akademik başarısının yükseldiği, okul yaşamının olumlu olarak etkilendiği görülmektedir.

Okul yönetiminin ve velilerin ders dışı müzik etkinliklerine temkinli yaklaşıtları sonucuna ulaşılmakta, bir kısım öğrenci velisinin ders dışı etkinliklerin okul başarısını olumsuz etkileyeceği yönünde fikir belirttiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin öğrencilerin bireysel farklılıklarını gözetererek ders dışı müzik etkinliklerini planlaması ve uygulaması, onların yeteneklerinin keşfi ve mesleki yönlendirme yapılması hususunda önemli olduğu anlaşılmıştır.

Ders dışı müzik etkinlikleri; öğrencilerin sorumluluk duygularının geliştiği, bunun sonucunda ise okul başarısının yükseldiği, temel değerlerimizin kazandırıldığı bir uygulama olarak görülmektedir.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen verilerin analizleri ve sonuçlara göre ortaya çıkarılan eksiklik ve problemlerin giderilmesi hususunda araştırmacının önerileri şu şekilde sıralanmaktadır;

- Ders dışı müzik etkinlikleri gerçekleştirilmeden planlama aşaması büyük önem taşımaktadır. Bireysel ihtiyaçlar dikkate alınarak ve bireylerin müzikal geçmişi göz önünde bulundurularak kapsamlı bir plan hazırlanmalı ve hedeflenen kazanımların öğrencide oluşturulması için okul idaresi ve velilerden destek alınmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.
- Ders dışı müzik etkinliklerine öğrencilerin katılımı teşvik edilmeli, bu etkinliklerin amaçları belirlenerek öğrencilere açık bir şekilde anlatılmalı ve hedefe ulaştıkları zaman elde edebilecekleri kazanımların neler olabileceği bilgisinin verilmesinin doğru olacağı fikri savunulmaktadır.
- Ders dışı müzik etkinliklerine gerektiğinde velilerin ve okul idaresinin de katılımı, hem öğrencilerin destek görmesi hem de yeteneklerinin sergilenmesi ile edinecekleri güven açısından önem görülmekte ve çalışmaların bu doğrultuda planlanması önerilmektedir.
- Bireylerin akademik başarılarını yükseltmek, günümüzde teknoloji kullanımının önem kazandığı toplumumuzda sosyal bireylerin yetişmesi ve temel değerlerimizi kazanacağı bir kurum olan okullarımızın daha yararlı çalışması açısından ders dışı

etkinliklerin önemli olduğu düşünölmektedir. Bu hususta üzerimize düşen görev en iyi şekilde yapılmalı ve müzik dersinin hayat içerisindeki yerinin daha kolay anlaşılması, çözümlenmesi ve günlük hayatta kullanılabilirliği açısından müzik dersinin ders dışı etkinlikler ile desteklenmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Apaydınlı, K. & Şentürk, N. (2012). Ders dışı sosyal (Müziksel) etkinliklerin genel lise öğrencilerinin kural dışı davranış gösterme eğilimlerine etkileri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 1(1), 67-79.
- Baymur, F. (1959). Amerika Birleşik Devletleri' nde Orta Öğretim. Ankara: MEB
- Bebek, F. (2007). *İlköğretimde ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerin öğrenci ve öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarına etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Binbaşıoğlu, C. (1986). Ders dışı etkinliklerin niteliği, önemi ve değeri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*; 11(108), 28-38.
- Binbaşıoğlu, C. (2000). *Okulda ders dışı etkinlikler*. İstanbul: MEB.
- Cesur, D. (2012). *Ortaöğretim müzik dersinin işlevselliği*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Dinçer, M. G. (2009). *Müzik dersi ve ders dışı müzikal etkinliklerin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin sosyalleşmelerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gömlüksiz, M. N., & Kılınç, H. H. (2015). Ortaokullarda sosyal kulüp etkinlikleri kapsamında yapılan toplum hizmeti çalışmalarına ilişkin öğretmen görüşleri. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(3), 495-512.

Gün, E. (2009). *İlköğretim okulu müdürlerinin müzik dersine ilişkin yaklaşımlarının müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi: Burdur ve Isparta illeri örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.

Hesapçıoğlu, M. (1994). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, İstanbul: Beta

İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. (2005). *T.C. Resmi Gazete*, 25699, 13 Ocak 2005. <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/01/20050113.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/01/20050113.htm> sayfasından erişilmiştir.

İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. (1989). *T.C. Resmi Gazete*, 20336, 8 Kasım 1989. <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20336.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20336.pdf> sayfasından erişilmiştir.

Kavcar, C. (1981). Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi. *I. Türk Müziği Kurultayı*, 16-26.

Köse, E. (2003). *İlköğretim düzeyinde ders dışı etkinliklerin akademik başarıya ve okul kültürünü algılanamaya etkisi*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Köse, E. (2007). İlköğretim öğrencilerinin ders dışı etkinlikleri tercih etme nedenleri, *Atatürk Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*; 2(3), 46-61.

Köse, E. (2013). Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen ders dışı etkinliklerin sınıflandırılmasına yönelik bir öneri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(2), 336-353.

Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi. (2014). *14115909 Makam Onayı*, 23 Eylül 2014. http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_10/01060217_mebdesteklemeveyetistirirmekurslariyonergesi.pdf sayfasından erişilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. (2017). *T.C. Resmi Gazete*, 30090, 08 Haziran 2017. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/06/20170608-5.htm> sayfasından erişilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Anadolu Liseleri Ders Programı. (2018). http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/21173451_ort_ogrtm_hdc_2018.pdf sayfasından erişilmiştir.

Milli Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2014). *T.C. Resmi Gazete*, 28941, 14 Mart 2014. <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140314.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140314.htm> sayfasından erişilmiştir.

Milli Eğitim Temel Kanunu. (1973). *T.C. Resmi Gazete*, 14574, 14 Haziran 1973. <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/14574.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/14574.pdf> sayfasından erişilmiştir.

Özçimenli, E. (2007). *Anaokullarında görev yapan öğretmenlerin anaokullarındaki müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri (Eskişehir ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Saka, D. (2016). *Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi yüklemeleri ile okul tükenmişliklerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Tarman, A. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri*. Ankara: Sözkese.

Tebliğler Dergisi. (1939). T.C. Maarif Vekilliği, Cilt 1, 6 Mart 1939. <https://ttkb.meb.gov.tr/fihristler.aspx> sayfasından erişilmiştir.

Tebliğler Dergisi. (1942). T.C. Maarif Vekilliği, Cilt 5, 26 Ekim 1942. <https://ttkb.meb.gov.tr/fihristler.aspx> sayfasından erişilmiştir.

Uçan, A. (1994). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Kurtuluş.

Uçan, A. (2016). *Atatürk ve köy enstitülerinde müzik eğitimi*. Ankara: Arkadaş.

Yılmaz, A. (2016). *Lise öğrencilerinin ders dışı sportif etkinliklere katılımlarına yönelik ebeveyn tutum ve görüşleri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

EK 1. Müzik öğretmenlerine uygulanan ve analiz için kullanılan anket formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu

Değerli katılımcı;

"Ortaokul ve Lise Kademelerindeki Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin İncelenmesi" başlıklı Yüksek Lisans Tezi için veri toplama amacıyla anket formu hazırlanmıştır. Formdaki ifadeleri okuyarak "Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum" seçeneklerinden hangisi size uygunsa o seçeneği işaretleyiniz. Vereceğiniz bilgilerin doğruluğu çalışmamın sonuçlarını etkileyeceği için lütfen dikkatli okuyunuz ve cevap seçeneğinde tek şık kullanınız. Teşekkür ederim...

Yiğit ERKOÇ
Araştırmacı Müzik Öğretmeni

Cinsiyet Kadın Erkek
Okul türü seçiniz Ortaokul Lise
Meslekteki yılınız 1-5 6-10 11-15 16+

		Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
Ders Dışı Müzik Etkinliklerinin;				
Müzikal Gelişime Etkisi				
1	Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri okul idaresi tarafından desteklenmektedir.	☐	☐	☐
2	Etkinliklere genellikle yetenekli öğrenciler seçilmektedir.	☐	☐	☐
3	Ders Dışı Müzik Etkinlikleri planlanırken öğrencilerin müzikal geçmişi göz önünde bulundurulmaktadır.	☐	☐	☐
4	Öğrenciler etkinlikleri zorunlu oldukları için yerine getirmektedir.	☐	☐	☐
5	Ders Dışı Müzik Etkinliklerine katılan öğrenciler müzik dersine karşı olumlu tutum geliştirmiştir.	☐	☐	☐
6	Sosyal etkinlikler öğrenciler tarafından ilgi görmemektedir.	☐	☐	☐
7	Ders dışı müzik etkinlikleri, öğrencilerin gelişimleri göz önünde bulundurularak planlanmaktadır.	☐	☐	☐
8	Etkinliklere katılan öğrencilerin müzik dersi ile ilgili yaşantılarında gelişme görülmektedir.	☐	☐	☐
9	Öğrencilerin müzikal gelişimleri velileri tarafından takip edilmektedir.	☐	☐	☐
10	Okul idaresi ders dışı müzik etkinliklerine destek vermemektedir.	☐	☐	☐
Öğrencilerin Davranışlarına Etkisi				
11	Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken bireysel farklılıklar gözetenilmektedir.	☐	☐	☐
12	Ders dışı müzik etkinlikleri öğrencilerin yeteneklerini farketmemiz için önemlidir.	☐	☐	☐
13	Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin sorumluluk duyguları gelişme göstermektedir.	☐	☐	☐
14	Sosyal etkinliklerin bireylerin davranışlarına olumsuz yönde etkileri olmaktadır.	☐	☐	☐
15	Ders dışı etkinlikler öğrenciler arası ilişkileri geliştirmektedir.	☐	☐	☐
16	Sosyal etkinlikler öğrencilere toplumsal ve bireysel temel değerlerimizi kazandırmaktadır.	☐	☐	☐
17	Disiplin sorunları olan öğrencilerin müzik etkinlikleri ile davranışları düzenlenmektedir.	☐	☐	☐
18	Öğrencilerde görülen olumlu davranış değişiklikleri sosyal etkinlikler ile sağlanmaktadır.	☐	☐	☐
19	Ders dışı etkinlikler öğrencilerin davranışlarına olumlu etki etmemektedir.	☐	☐	☐
Okul Başarısına Etkisi				
20	Sosyal etkinliklerin sonuçları okul idaresi tarafından takip edilmektedir.	☐	☐	☐
21	Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin akademik başarıları yükselmektedir.	☐	☐	☐
22	Ders dışı etkinliklere katılan öğrenciler, çalışmalarından olumlu yönde etkilenmektedir.	☐	☐	☐
23	Öğrencilerin okula karşı tutum ve davranışları ders dışı müzik etkinlikleri ile olumlu yönde değişmektedir.	☐	☐	☐
24	Ders dışı müzik etkinliklerine katılan öğrencilerin okul yaşamı olumlu olarak etkilenmektedir.	☐	☐	☐
25	Ders dışı müzik etkinliklerinin kazanımları öğrenciler tarafından önemsenmemektedir.	☐	☐	☐
26	Ders dışı müzik etkinlikleri sırasında kazanılan öğrenmeler kalıcı olmaktadır.	☐	☐	☐
27	Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler okula karşı olumlu bir tutum geliştirmektedir.	☐	☐	☐
28	Etkinliklere katılan öğrenciler okul başarısını etkileyecek kazanımlara sahip olmamaktadır.	☐	☐	☐
29	Ders dışı müzik etkinlikleri planlanırken okul başarısına etkisi amaçlanmamaktadır.	☐	☐	☐
30	Etkinliklere katılan öğrencilerin velileri, çalışmaların okul başarısını olumsuz etkileyeceğini düşünmektedir.	☐	☐	☐
31	Ders Dışı Müzik Etkinlikleri konusunda karşılaştığınız problemler ve bu konu hakkında düşünceleriniz nelerdir?			

EK 2. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi

2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR ÇİZELGESİ

Günler ve Haftalar
İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)
Öğrenciler Günü (İlköğretim Haftası'nın son günü)
Gaziler Günü (19 Eylül)
15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü* (Ders yılının başladığı ikinci hafta içerisinde anma programları uygulanır.)
Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)
Ahilik Kültürü Haftası (8-12 Ekim)
Birleşmiş Milletler Günü (24 Ekim)
Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım)
Organ Bağışı ve Nakli Haftası (3-9 Kasım)
Lösemili Çocuklar Haftası (2-8 Kasım)
Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
Dünya Diyabet Günü (14 Kasım)
Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım)
Dünya Felsefe Günü (20 Kasım)
Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
Ağız ve Diş Sağlığı Haftası (21-27 Kasım)
Öğretmenler Günü (24 Kasım)
Dünya Engelliler Günü (3 Aralık)
Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının Verilişi (5 Aralık)
İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık gününü içine alan hafta)
Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının 2. haftası)
Vergi Haftası (Şubat ayının son haftası)
Sivil Savunma Günü (28 Şubat)
Yeşilay Haftası (1 Mart gününü içine alan hafta)
Girişimcilik Haftası (Mart ayının ilk haftası)
Dünya Kadınlar Günü (8 Mart)
Bilim ve Teknoloji Haftası (8-14 Mart)
İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)
Tüketiciyi Koruma Haftası (15-21 Mart)
Şehitler Günü (18 Mart)
Yaşlılar Haftası (18-24 Mart)
Türk Dünyası ve Toplulukları Haftası (21 Mart Nevruz gününü içine alan hafta)
Orman Haftası (21-26 Mart)
Dünya Tiyatrolar Günü (27 Mart)
Kütüphaneler Haftası (Mart ayının son pazartesi gününü içine alan hafta)
Kanser Haftası (1-7 Nisan)
Dünya Otizm Farkındalık Günü (2 Nisan)
Dünya Sağlık Günü/Dünya Sağlık Haftası (7-13 Nisan)
Kutlu Doğum Haftası (14-20 Nisan)
Turizm Haftası (15-22 Nisan)
26 Nisan Dünya Fikri Mülkiyet Günü (26 Nisan)
Kut'ul Amare Zaferi (29 Nisan)
Bilişim Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
Vakıflar Haftası (Mayıs ayının 2. haftası)
Anneler Günü (Mayıs ayının 2. inci Pazarı)
Engelliler Haftası (10-16 Mayıs)
Müzeler Haftası (18-24 Mayıs)
Etik Günü (25 Mayıs)
İstanbul'un Fethi (29 Mayıs)
Çevre Koruma Haftası (Haziran ayının 2. haftası)
Babalar Günü (Haziran ayının 3. üncü pazarı)
Mahalli Kurtuluş Günleri ve Atatürk Günleri ile Tarihi Günler (Gerçekleştiği tarihlerde)

EK 3. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Sosyal Etkinlik Planı Örneği

2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

HOŞ SADA VE MUSİKİ KULÜBÜ

SOSYAL ETKİNLİKLER KURULU YILLIK ÇALIŞMA PLANI

TARİH	AMAÇ	YAPILACAK ETKİNLİKLER
18-22 EYLÜL 2017	İlköğretimin önemini kavrayabilme	Tüm öğretmenler ve öğrencilerin işbirliği ile İlköğretim Haftası ve Gaziler Günü kutlanacak, Eylül ayı boyunca okul ve çevresinin güzelleştirilmesi ile ilgili gereken çalışmalar yürütülecektir.
25-29 EYLÜL 2017	Okulumuzda gerçekleştirilecek Sosyal Etkinliklerin bir plan çerçevesinde yürütülmesini sağlayabilme	Sosyal Etkinlikler Kurulunun toplanarak yıllık çalışma planının hazırlanması
23-27 EKİM 2017	29 Ekim Cumhuriyet Bayramı hazırlıklarının yapılması. Sınıflarda bayram ile ilgili köşe oluşturulması	29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamaları bütün kulüp danışman öğretmenlerinin katkısıyla hazırlanacaktır. Cumhuriyet Bayramı etkinlikleri kapsamında ilçe genelinde yapılan resim yarışmasında dereceye giren öğrenciler ödüllendirilecektir
30 EKİM 2017	29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda görev alan, yarışmalarda dereceye girerek ödül alan öğrencilerin duygularını ifade edebilmesi, hissettiklerini paylaşabilmesi	29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda görev alan, yarışmalarda dereceye girerek ödül alan öğrencilerin duygularını ifade etmesi. Sınıf önünde hissettiklerini paylaşması
29 EKİM-4 KASIM 2017	Kızılay'ı tanıyabilme, önemini kavrayabilme	Kasım ayının ilk haftası Kızılay haftası kutlanacak, bu hafta boyunca Kızılay'ın çalışmaları ile ilgili olarak öğrenciler bilgilendirilecektir.
10-16 KASIM 2017	Atatürk'ün milletimiz için yaptıklarını kavrayabilme	Atatürk Haftası ile ilgili hazırlıkların yapılması. Atatürk köşelerinin güncellenmesi. Atatürk Haftası boyunca Atatürk'ün hayatı, ilke ve devrimleri ve bizlere bir emanet olarak bıraktığı Türkiye Cumhuriyeti için bizden yapmamızı istedikleri ile ilgili öğrencilere bilgi verilecek. Atatürk Haftası etkinlikleri kapsamında ilçe genelinde yapılan resim yarışmasında dereceye giren öğrenciler ödüllendirilecektir
12 KASIM 2017	Afet Eğitiminin önemini kavrayabilme	Afet Eğitimi Hazırlık Günü ile ilgili etkinliklerin yapılması.
24 KASIM 2017	Öğretmenlik mesleği ve öğretmenlerin önemini kavrayabilme.	Öğretmenlik mesleği ile ilgili bilgi verilmesi. Öğretmenler gününün kutlanması.

11-15 ARALIK 2017	Dünya İnsan Hakları Günü kapsamında çocuk hakları ve insan hakları ile ilgili farkındalık oluşturabilme, İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme.	Dünya İnsan Hakları Günü kapsamında insan haklarına saygı duyulması, çocuk olarak haklarının farkına varılması amacıyla etkinliklerin yapılması.
18-22 ARALIK 2017	Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası kapsamında tutumlu olma, savurganlığı önleme ve yerli malı kullanmanın önemini kavrayabilme.	Yatırım ve Türk Malları Haftası ile ilgili etkinliklerin yapılması.
08-12 OCAK 2017	Enerji tasarrufunun önemini kavrayabilme	Enerji Tasarrufu Haftası ile ilgili enerji kaynaklarının tanıtılması, enerji tasarrufunun önemine dikkat çekilmesi
19 OCAK 2017	Karne heyecanını yaşayabilme	Birinci dönem sonu değerlendirmesi yapılarak, belirtilen etkinliklerin tamamlanıp tamamlanmadığı kontrol edilecek, varsa tamamlanmayanların nedenleri araştırılarak bu eksikliklerin giderilmesi için neler yapılması gerektiği belirlenecek. Karnelerin düzenlenmesi, karne töreninin yapılması.
28 ŞUBAT 2018	Sivil Savunmanın önemini kavrayabilme	Sivil Savunma Günü kutlanacak, bu etkinlik çerçevesinde ülkemizde gerçekleşen doğal afetler ve bu afetlerdeki arama-kurtarma çalışmaları ile ilgili öğrencilere bilgi verilecek. Deprem-İkaz Alarm Tatbikatları yapılacak.
01 MART 2018	Yeşilay'ın çalışmaları hakkında bilgi sahibi olabilme	Yeşilay Haftası ile ilgili bilgi verilmesi.
05-09 MART 2018	İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy hakkında bilgi sahibi olabilme.	İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü etkinlikleri çerçevesinde ilçe genelinde düzenlenecek İstiklal Marşı'nı okuma yarışmasında dereceye girenler ödüllendirilecektir
19-23 MART 2018	18 Mart gününün milletimiz için önemini kavrayabilme.	18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Günü programı düzenlenecek, bu program çerçevesinde milli birlik ve beraberliğimizi elde etmemizde büyük rolü olan Çanakkale Şehitleri, çeşitli etkinliklerle anılacak. Nevruz'u da içine alan Türk Dünyası ve Topulukları Haftası kutlanarak 21 Mart günü bu konuyla ilgili çeşitli etkinlikler yapılacak.
21-26 MART 2018	Ormanların hayatımızdaki yeri ve önemini kavrayabilme	Orman Haftasının kutlanması, Ormanların hayatımızdaki yeri ve önemi ile ilgili etkinliklerin yapılması.

16-23 NISAN 2018	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı hazırlıklarının yapılması. Sınıflarda bayram ile ilgili köşe oluşturulması	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk bayramı ile ilgili olarak tüm danışman öğretmenlerin ve öğrencilerin işbirliği ile kutlama programı düzenlenecek. Bu program çerçevesinde sınıf içi ve okul içi yarışmalar düzenlenerek dereceye girenler ödüllendirilecektir.
01-16 MAYIS 2018	Trafik ve İlk Yardım Haftası, Engelliler Haftası, Anneler Gününün önemini kavrayabilme	Trafik ve İlk Yardım Haftası içerisinde trafik kurallarına uyulması için öğrencileri ve halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılarak, bu konuda yetkili mercilerle işbirliğine gidilecek. Ayrıca Engelliler Haftası dolayısıyla, çevrede kimsesiz, engelli veya sokakta yaşayan insanlar olup olmadığı araştırılacak, varsa bu insanlara yardım edilecek veya bu insanlar en yakın sivil toplum kuruluşuna bildirilerek bu tarz sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına katkı sağlanacak. Anneler Günü kutlama etkinlikleri yapılacak.
17-21 MAYIS 2018	19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik Spor Bayramı hazırlıklarının yapılması. Sınıflarda bayram ile ilgili köşe oluşturulması	19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik Spor Bayramı hazırlıklarının yapılması. Sınıflarda bayram ile ilgili köşe oluşturulması
18-24 MAYIS 2018	Müzelerin önemini kavrayabilme	Müzeler Haftası ile ilgili bilgi verilmesi ve bazı müzelerin tanıtılması
01-08 HAZİRAN 2018	Yıl boyunca yapılan çalışmaların değerlendirilmesi.	Öğrenci kulüplerinin yukarıda belirtilen çalışmaları tamamlayıp tamamlamadıkları belirlenerek, eksikliklerin giderilmesi ve bir sonraki yıl aynı sorunlarla karşılaşılmasını için gereken tedbirlerin neler olduğu görüşülecek. Sosyal Etkinlikler Kurulunca kulüplerin çalışmaları değerlendirilerek, bu çalışmaların öğrencilere sağladığı yararlar belirlenecek.

Sos. Etk. Kurulu Başkanı

Sos. Etk. Kurulu Üyesi

Sos. Etk. Kurulu Üyesi

Sos. Etk. Kurulu Üyesi

.../09/2017

.....
Müdür

EK 4. Ders Dışı Müzik Egzersiz Planı Örneği

2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI							
ORTAOKULU/LİSESİ							
(MÜZİK) DERS DIŞI ÇALIŞMA PROGRAMI							
Toplam öğrenci sayısı:							
Ders öğretmeni: Müzik Öğretmeni.....							
AYLAR	HAFTA	TARİH	ÇALIŞMA ZAMANI		ÇALIŞMA YERİ	İÇLENECEK KONULAR	
			ÇALIŞMA SAATI	DERS SAATI			
EYLÜL	1	29.09.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
		01.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
		02.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
	2	08.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
		09.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
		10.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Nota çalışmaları	
	3	13.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		14.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		15.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
	4	20.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		21.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		22.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
	5	27.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		30.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
		31.10.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Ritm çalışmalarıyla çalışmalar	
KASIM	1	03.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
		04.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
		05.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
	2	10.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
		11.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
		12.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müziği repertuar çalışmaları (gelin aygeli)	
	3	17.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
		18.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
		19.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
	4	24.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
		25.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
		26.11.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (değirmen üstü çanak)	
	ARALIK	1	01.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)
			02.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)
			03.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)
2		08.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)	
		09.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)	
		10.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (şeraplı duvar)	
3		15.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
		16.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
		17.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
4		22.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
		23.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
		24.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (süt içtim)	
5		29.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
		30.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
		31.12.2017	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
OCAK	1	05.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
		06.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
		07.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (toyuclar)	
	2	12.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
		13.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
		14.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
	3	19.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
		20.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
		21.01.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (maçka yolları)	
ŞUBAT	2	09.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
		10.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
		11.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
	3	16.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
		17.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
		18.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Muallim)	
	4	23.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Merquze hanım)	
		24.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Merquze hanım)	
		25.02.2018	15:30-17:00	2	Müzik Odası	Halk Müz. repertuar çalışmaları (Merquze hanım)	

Metamillîmizce uygun görüldüğü takdirde 25/07/2010 tarih ve 27652 sayılı resmî gazette

yenilenerek yürürlüğe giren ders saatlerine ilişkin kararın değişik 17. maddesine ve 19/08/2010 tarih 2010/49

nolu Millî Eğitim Bakanlığı genelge emirlerine göre arz ve teklif ederim.

Müzik Öğretmeni

Okul Müdürü

EK 5. Müzik Dersi Destekleme ve Yetiştirme Kurs Planı Örneği

2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
..... ORTAOKULU/ LİSESİSINIFI MÜZİK DERSİ
DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURS PLANI

AY	TARİH	DERS SAATI	KONULAR
EKİM	05.10.2017	2	Gitarın tanıtımı
	12.10.2017	2	Müziğin temel öğeleri nota bilgisi
	19.10.2017	2	Müziğin temel öğeleri nota bilgisi
	26.10.2017	2	Müziğin temel öğeleri nota bilgisi
KASIM	06.11.2017	2	Gitar Çalmada Oturuş ve Tutuş Tekniği
	09.11.2017	2	Klasik gitarda I. pozisyon
	16.11.2017	2	Klasik gitarda I. pozisyon
	23.11.2017	2	Gitarda tellerin tanıtılması
	30.11.2017	2	Akort nedir?
ARALIK	04.12.2017	2	Klasik Gitarda Mi Majör ve La Minör Diziler
	07.12.2017	2	Klasik Gitarda Mi Majör ve La Minör Diziler
	14.12.2017	2	Sol el çalışması
	21.12.2017	2	Sağ el çalışması
	28.12.2017	2	Ritim çalışmaları
OCAK	04.01.2018	2	Akor nedir?
	11.01.2018	2	La minör akoru öğretimi
	18.01.2018	2	Mi majör akoru öğretimi
AY	TARİH	DERS SAATI	KONULAR
ŞUBAT	08.02.2018	2	Klasik Gitarda Mi Majör ve La Minör Diziler
	15.02.2018	2	Mi majör akoru üzerinde ritim çalışması
	22.02.2018	2	La minör Mi majör akor geçişleri
	29.02.2018	2	"Hayat bayram olsa" isimli pop şarkısının çalışılması
MART	07.03.2018	2	Akor çalışmaları
	14.03.2018	2	Akor çalışmaları - İlk dört akor
	21.03.2018	2	Akor çalışmaları - İkinci dört akor
	28.03.2018	2	La minör Mi majör Re minör akor geçişleri
NISAN	04.04.2018	2	Ritim çalışmaları
	11.04.2018	2	Repertuar çalışması
	18.04.2018	2	Ritim çalışmaları
	25.04.2018	2	Re minör üzerinde ritim çalışmaları
MAYIS	02.05.2018	2	Arpej çalışması
	09.05.2018	2	Repertuar çalışması
	16.05.2018	2	Arpej çalışması
	23.05.2018	2	TAB sistemi üzerinde çalışma
	30.05.2018	2	Repertuar çalışması
HAZİRAN	06.06.2018	2	Akor geçişleri hızlandırma çalışması
	13.06.2018	2	Repertuar çalışması

.....
Müzik Öğretmeni

.....
Müdür Yardımcısı

..... / 09 / 2017

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..